

Plattdütsche Volksböker

Rutgeb'n von 'n Plattdütschen Landes-Verband
■ för Sleswig-Holsteen, Hamborg un Lübeck ■

Lo'nbörger Dönken

Sammelt un in lo'nbörgs Platt opschreben

von

Gustav Friedrich Meyer

Heft

Verlag von

H. Lühr & Dirks in Garding

1922

25

Lüd in plattdütsch Land'n!

Holt fast an de plattdütsch Sprak! Se is jüs so old un wert vull as er hochdütsch Swester. Se hett mal to segg'n hatt in Kark un Gerichtsaal, in ! Königloß un up de stolzen Hansaschep, de den dütschen Namen wied öwer ' Water dragen hebbt.

Awer denn keem en lange Tied, wo se blots noch achter Pott un Plog snackt war. Dat gull för sin un vörnehm, gel to spreken Bet uns' groten Dichters, Klaus Groth toers, er Landslüd wiesen dehn, wat för 'n groten Schatz se sik in Katen un Hüs hëgt harrn, wat sik all in er singen un vertellen lett.

Ja, got is se, uns' plattdütsch Modersprak, riek un von vullen Klang. In er lett sik allns utdrücken, wat dör Kopp un Hart geiht in gode un böse Stund'n. Se is kort un bestimmt, un lich is se ok; de Kinner al snackt er got un richdig.

Darüm snackt plattdütsch, wenn ju darna üm 't Hart is. Ji brukst ju vör keeneen darför to schamen. Ji acht un ehrt darmit de ole nedderdütsch Eegenart, un de mutt hoch holn warrn, dat deiht nödig. Wenn jede Volksstamm in Dütschland sin Sprak un Eegenart wahrt, denn is dat got för 't ganze dütsche Volk. Dat hett ok de grote Weltkrieg wiest.

Snackt ok, wenn ji plattdütsch Lüd sünd, ruhig plattdütsch mit ju'n Kinner! Hochdütsch lehrt se in de School bëter, as ji er 't lehrn künnt. Wer mit sin Kinner ok mal plattdütsch snackt, gifft er biwëglang' en tweete lebennige Sprak mit, de se nösen in 't Leben got bruken künnt. Jede gebildte Mann schull sik ni schamen, wenn he plattdütsch snacken, ne, wenn he ni plattdütsch snacken kann.

Darüm: Snackt plattdütsch allerwëgens, wo 't man geiht. Awer snackt ni blots plattdütsch, köpt un leßt ok plattdütsch Böker. Ji ehrt darmit uns' plattdütschen Dichters, de er best Kraft för de ol Modersprak insett hebbt, ji ehrt darmit ju Sprak un Art, vör alln awer ok ju sëlm.

Holt fast!

Plattdütsche Volksbücher

Rutgeb'n von 'n Plattdütschen Landes-Verband för
Sleswig - Holsteen, Hamborg un Lübeck

---

25. Heft

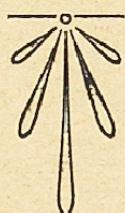

Lo'nbörger Dönken

Sammelt un in lo'nbörgs Platt opschreben

von

Gustav Friedrich Meyer

Verlag von H. Lühr & Dircks in Garding

1922

S B 1656

Wat in dat Bauk steht.

Sied		Sied	
Lo'nbörger Platt. En Wort op 'n Weg	4	Dei Lütauer Klocken	26
Dei borrhertweik Stein in Sæbeneiken	7	Sloß Gudow	27
Dei Abendklock in Razborg	9	Franzdrögbrotsgraben	27
Dei golln Hirsch'en in 'n Razborger Dom	9	Dei Kielkopp	28
Dat Regelspill in 'n Raz- borger Dom	9	Knickebeinsbarg	30
Papendöneke	11	Pennerbarg	31
Hand waſt ut 't Graff . .	13	Scheid'nröpers	32
Dei grundloſe Kolk bi Mölln	13	Dei swart Hingſt	33
Dei Sween	14	Dei Alal	34
Ulnspeigel ſin Graff . . .	15	Mit 'n Dūwel danzen	35
Ulnspeigel un dei Snierers	15	Dei Kortenspelers	36
Ulnspeigel un dei Schauſter	16	Dei Nachmahrt	36
Eidig	17	Dei Köppenbarg	38
Dei Maränen in 'n Schaal- ſee	19	Dei Kreed'n	39
Sloß Stintenborg	20	Hund, hol den Mund	40
Dei Ünnerirdſchen treckt ut	20	Besenhorſter Fauthawern .	40
Dei Musbarg bi Dargow .	21	Dei Adbar in 'n Flaß . .	41
Dei Dūwelsbrüch in 'n Schaalſee	22	Dei Binnelbom	41
Lütt'n Becher	23	Besenhorſter Schap	42
Schiphorſter Karlpohl . .	25	Dei Karkenſlætel	42
Breed'nfeeler Klocken . .	26	Dei Besenhorſter maſt 'n Sod	43
		Fizener Krabſtippers	44
		Sæbeneiker Puddelbaſs- bräuerer	45
		Min Héhn Kree	45
		Wortverklaarn	48

Lo'nbörger Platt.

En Wort op 'n Weg.

Dei Lo'nbörger snact anners plattdütsch as dei Holsteiner.
In dei Städter is dat sovel ni tau marken, awer op 'n Lann
kann 'n noch dat ol lo'nbörgs Platt tau häurn kriegen.

Dei Holsteiner seggt „Weder“ un „Nieder“ un „Snieder“,
dei Lo'nbörger hett 'n r in dei Mirr von so 'n Wäur, hei seggt
„Werer, Rierer, Snierer, Warer, Verrer, Vorrer, werrer.“

Wo dei Lo'nbörger ein au hett, dar hett dei Holsteiner
meestieds ein o: „Plaug (Plog), Daul (Dok), Haut (Hot), Gaus
(Gos), Aukn (Oken), tau (to), daun (don), dar bün ik ni fraut
(flok) ut warn.“

Un annersüm, wo dei Lo'nbörger dat lange o orer 'n ö
hett, dar hett dei Holsteiner meest ümmer dat au: „hei hoogt mi
(he haut mi), Hoolthöger (Holthauer), hei droogt em (he draut
em), dat hett bannig doogt (daut), vör Doog (Dau) un Nëwel,
dei Snel dö't op (daut), Döwerer (Dauweder), ko'n (kau'n), Klö
(Klau).“

Vör dat lange e von dei Holsteiner (een, twee, dree, Snee,
Knee) hett dei Lo'nbörger ein ei: „ein, zwei, drei, veir, Snel,
Knei, Weig, hei leit, hei leim, hei weir, sei heit.“

Un werrer jüß annersüm, wo dei Holsteiner ei seggt, nimmt
dei Lo'nbörger dat e: „dat geht, hei deet dat, hei fleet em, hei
steht dar, all bee', op 'e Wee' (Weid'), in 'e Hee' (Heid'), dat Ge
(Gi), Heester, Meedag.“

Mennigmal ward of noch 'n d mitnahmen, un denn kümmt
dat dei Holsteiners eirs recht snaaksch vör: „teed'n (tein), meed'n
(meihn), seed'n (seihn), need'n (neihn), reed'n (rein), Kreed'n (Kreihn),
Meed'ns (Meins), Heed'ns (Heins). Wenn ein Lo'nbörger ëwer
dei Bill na Stormarn kümmt orer süß na 'n Dörp, wo „de Klock
tein fleet“ un wo „de Kreihn Eier leggt,“ denn ward em naraupen:
„Dei Klock is teed'n, dei Lo'nbörger geht na 'n Meed'n,“ orer
„Ik weit 'n Nest mit teed'n Kreed'neer,“ orer „Teed'n Kreed'neer
leeg'n in Me—er sin' Roog'n.“

Dei Holsteiner bitt in „Holt, Solt, Smolt“ dat o fort af,
dei Lo'nbörger treckt dat lang ut. „Hooft, na 'n Hooln, Soolt,
Smolt, Goold, Pooch, Roog'n,“ op wölf Steden ward of 'n fort

u seggt: „Hult, Sult, Smult.“ Dat e in „Geld, Welt“ will dei Lo'nbörger lang hebb'n: „Geeld, Weelt, tau Heel(l), sei heebt“ (op wölk Steden ward dar of 'n fort i vör nahmen: „dat Gild geht tau Inn, dei Wilt, op 'n Fill“).

Velmal seggt dei Lo'nbörger noch 'n g orer 'n ch mit, wo dei meesten Holsteiner dat weglat: „hei will sit 'n Hus bug'n, ik segg juch dat, hei koogt (kaut), dei Käuh arerkoogt, dei Fruuch, dei Hoolthöger hoogt Hooft.“

Von ol Lür kann 'n of noch ein sf häurn, wo dei Holsteiner sch seggt: „sett den Disf mal rut, ik will den Disker haln, hei will Fiss angeln, dat ol Minsk! dei Lür sünd in 'n Wisskoff, hei kann na dei Huswissk drieben, hei hett dat in dei Tasf, treck dei Hansken ut, sei sünd bit 't Dössken.“

Wenn dat sf verswunn is, ward noch velmals ein s seggt, kein sch: „sat 'n Disf (Disch) mal an! Hänn ut dei Tasf (Tasch)! treck dei Hansen (Hanschen) an! dei meesten Minsen (Minschen), dei Wissen (Wischen), Fleis (Fleesch), wassen (waschen), döffen (döfchen), glubs (glubsch), löps (löpsch), däns (dänsch).“

Dat sf un dat s in dei Wäur, wo dei Holsteiner sch seggt, dat wiest uns, dat in oln Tieden na Lo'nborg vel Lür ut Westfalen kamen sünd, dar snackt sei noch hüt un disse Dag so. Dat weir in 't twölft Jahrhunnert, as dei Wenden rutjagt wäurn ut 'n Lann.

Dunimals sünd of Holsteiners un Flamlanners na Lo'nborg kamen, un all bröchen sei er eigen Sprak mit. Plattdütsch snacken sei awer all. Dat güng awer bald dör'nanner mit er Spraken, dei ein rich' sit na den annern, un dat Lo'nbörger Platt is dat, wat dar taulez bi rutkamen deed.

So is dat tau verstahn, dat dei Lo'nbörger er eigen Plattdütsch frégen hebt. Dat is of noch werrer 'n beten anners as dat Mekelnbörger. Dat Mekelnbörger „eu“ kann kein Lo'nbörger rutkriegen. In Mekelnborg seggt sei of: „dei Jungs lopen, dei Lür snacken, dei Blaumen wassen,“ in Lo'nborg seggt sei as in Holstein, Hannover un Westfalen: „dei Jungs lopt, dei Lür snackt, dei Blaumen waßt.“ Dat t' hebt dei Nedderfassen in er Sprak, dat n dei Nedderfranken (Hollänner un Flamen). Dat sünd taumeest Nedderfassen west, dei in dei Wendentied na Lo'nborg leimen, na Mekelnborg sünd mehr Flamlanners henkamen.

So steht dat Lo'nbörger Platt tüssen dat Holsteiner un Mekelnbörger. Ein Bur in Fijen sä tau mi: „Wi hebt uns eigen Sprak; achter 'n Sassenwohld un oewer dei Elv snackt sei swörer, in Mekelnborg siener, mehr hochdütsch,“ un dei Mann harr ni ganz Unrecht.

Dat dei Lür in dei Wendentied ut verschieden Länner kamen sünd, dat kann 'n of dar an marken, dat in dei Dörper in Lo'nborg

borg verschieden Wäur brukt ward. Dei ein seggt „Seesel,” wo dei anner „Lei“ seggt, in ein Dörp heit dat „Escher, Eßer, Esker,“ in dat anner „Graffschüffel,“ dei ein hett 'n „Töch“ an sin' Wagen, dei anner 'n „Schirr“ orer 'n „Wach,“ dei ein is von „schall“ un „schull“ un dei anner von „fall“ un „full.“ In 'n Süden kamt dei „Küh“ tau Hus, in 'n Norden dei „Käuh,“ dar seggt sei „wü wulln hen na jüch“ un „wo geht jüch dat?“ un hier seggt sei „wi wulln juch mal besäufen“ un „ik will juch mal wat vertelln.“ Op wölf Steden weit sei ni mal, wat 'n „Platen“ is, dar hebt sei 'n „Sælschört,“ un wat „blangbi“ is un 'n „Blangdær“ un 'n „Blangkamer,“ dat weit sei of ni øewerall. Bi den einen „geht dat Gild tau Inn“ un bi den annern „geht dat Geeld tau Gen,“ dei ein is „op 'n Gill“ un dei anner „op 'n Geel,“ dei ein mag dat „Smult mit Sult,“ dei anner mag dat „Smoolt leiwre ahn Soolt.“ In wölf Dörper treckt sei dei Wäur bannig in dei Läng, in dei annern biet sei er körter af. „In Breed'nfeel ward kein Rich utpuszt,“ dar seggt sei „Liech,“ un „in Labenz,“ so seggt dei Kastörper, „fitt dei wiet Katt op dei Kies.“

Wenn ik nu 'n Reig lo'nbörgs Dönken in lo'nbörgs Platt opschreiben heff, — ik weit noch mehr un anner — denn kann ik dat mit 'n besten Willn ni all dei Lo'nbörger recht maken. Jeder mutt er so lesen un vertelln, as hei von sin Morrer snacken leihrt hett, denn ward hei dar wul mit taugang kamen un sit frö'n an dei Vertelln ut oln Lieden un of an dei Sprak, so as sei von dei oln un gauden Lo'nbörger alltied in 'n Lann snact warn is.

Kiel, 1922.

Gustav Friedrich Meyer.

Dei borerweik Stein in Sæbeneiken.

An dei Paurt von dat Pasterhus in Sæbeneiken
dar steht 'n Stein an dei Kant, un op den Stein dar is
vörn ein Kriüz op tau seihn. Dei oln Lür hebt vertellt,
op dei anner Sied na dei Mur tau, dar is 'n Haufisen
inhogt, sei hebt dat noch sülben seihn, as dei Stein dar
noch ni immurt west is bi dei Paurt, un ünnen op den
Stein, so hebt sei seggt, dar weirn dei Kralln von en
Hund op, sei kunn' awer of von en Wolf wesen.

Dei Stein is urold. Dat sünd wul ol dütsche Teiken
von Gott Wodan, dei dar inhogt sünd, vertellt ward awer
ganz anners.

Dar is Krieg west in 'n Lann, so ward seggt, un do
kümmmt dar mal 'n Ridder mit sin Lür von Norden her
op dei grot Landstrat un treckt dör Sæbeneiken na den
Steinkraug tau. Dar will hei eirs mal Rauh holn, hei
is mäud west von all dat Rieden un Strieden. Hei leggt
sik mit 'n Kopp op 'n Stein, dei hett dar legen, un tau
sin Lür seggt hei, sei schulln em ruhig ligg'n laten un sik
ni ünnerstahn un em wecken. Dei em wecken deed, den
wäur hei op dei Sted dodstelen, sä hei. So släup hei
denn tau, sin Pierd stünn an dei Sied bi em, un sin
Hund lä sik tau sin Fäuten dal.

Hei harr al wat slapen, do seigen sin Lür, dat von
Pötrau her dei Fiend herantreden deed. Dat weir en
groten Hupen, vel mehr as sei sülben. Wat schulln sei
nu daun? Nüms wull dat wagen un wull den Ridder
ut 'n Slap opwecken. Taulek neihm ein von dei Rierers,
dei freig den Hund in 'n Nacken taufaten un smoit em

na sin' Herrn rop. Do waaf hei op, un sei sä'n em, wat
dar los weir.

„O,“ seggt hei un springt op, „dat ward swar holn,
wenn wi gegen dei winn' schüllt, dat sünd tau völ!
Denn mutt al dei Stein, wo ik op slapen heff, weif
ward'n as Borrer, anners ni, — dat sünd tau völ för
uns, tau völ!“

Hei kunn je man mal tau seihn, wat dei Stein ni so
weif weir, seggt dei Rierer, dei den Hund na em rop-
smieten harr, kunn je wesen, dat hei ein Teiken von 'n
Himmel freig.

Do deed dei Ridder dat, hei drückt mit sin' Dumen
na den Stein rop, un do is dei so weif west, hei hett dar
mit den Dumen ein Kriüz rindrücken kunnit. Do is dei
Ridder wedder habenop west. „Nu man ni bang,“ seggt
hei tau sin Lür, „so wiß as dei Stein so weif wäur as
Borrer, un so wiß as min Pierd dar ein Haufisen rinhogt,
so wiß ward wi winn.“

Hei springt na sin Pierd rop un ritt oewer den Stein
weg, un dat Pierd hogt gegen den Stein an, un do is
dar dat Haufisen op tau seihn west, un as sei taufieft,
dei Lür, do hebt sei of dei Kralln von den Hund seihn
kunnit, dei hett hei dar rindrückt hadd, as dei Rierer em
na sin' Herrn ropsmieten deed.

Do sünd sei alltausam ni mehr bang west, as sei dei
Wunnerteiken seihn deed'n. Sei sprünge of tau Pier un
reiden achter den Ridder an un gegen den Fiend na Pö-
trau tau, un sei hebt sik ni geben, het sei em trüchslagen
un wegjagt harrn.

Dei Stein hett dar naher noch lang Jahrn op dei
Koppel legen bi den Stein kraug. Dat is eirs zweihunnert
Jahr her, do hebt sei em na Sœbeneiken henhalt un
hebt em dar bi dat Pasterhus an dei Wand opstellt. Un
as dat niege Pasterhus bugt warn is — dat is in dat
Jahr 1811 west — do hebt sei em bi dei Baurt inmurt,
wo dat ringeht na 'n Paster, un dar steht hei noch.

Dei Abendklock in Raßborg.

In Raßborg ward 's abends Klock negen in dei Stadtkirch ein Klock anslagen, dat is al so von oln Tieden her.

Do is mal ein jung Dam, dat is dei Dochder west von 'n adeligen Herrn, dei is na 'n Holn gahn an den lütten See, un dar is sei verbiestert un hett ni werrer trüch un tau Hus finn funnt. Un as sei dar in er Angst rümbiestert, do häurt sei, wo in Raßborg dei Klock negen sleet, un do weit sei, wo sei lank gahn mutt, un sei sind werrer rut ut 'n Holn.

Do hett sei dei Abendklock schenkt an dei Stadtkirch un hett dat so fastsett, dat sei för ewige Tieden jeden Abend Klock negen anslagen ward'n mutt.

Dat ward noch dan het op hüt un disse Dag.

Mal hett dei Köster dat vergreten hadd, un as hei do den annern Abend den Klockenstrang anfaten will, do kriggt hei ein' an dei Ohn, hei hett noch na acht Dag' ein ganz scheiv Gesicht hadd.

Dei golln Hirschen in 'n Raßborger Dom.

In den einen Pieler von den Raßborger Dom dar sünd twei golln Hirschen immurt. Dei sünd sovel wert, wenn dei Dom mal afbrennt, denn kann hei dar werrer von opbugt ward'n.

Dar sünd awer ümmer man twei, dei weit dat, wo dei Hirschen sünd, mehr weit dat ni. Un wenn dei ein mal dod blifft, denn vertellt dei anner dat an en drürrn, eihr awer ni.

Dat Kegelspill in 'n Raßborger Dom.

Vör Tieden sünd in Raßborg dei beeden Dämm vör 'n Lünborger un Langebrücker Door dar noch ni west. Do hett dei Stadt ganz op 'n Insel legen un is 'n stark Festung west.

In 't Jahr 1693 hett dei König von Dänemark dei Stadt mit Kanonen beschieten laten, un dar sünd völ von dei Kugeln na den Dom rinschaten warn. Dei sünd dar hüt noch in, un op ein Sted sitt sei tausamen as dei Kegeln in 'n Kegelßpill, blots dat dei König fehlt.

Dunnmals is bi dei Hannöverschen in dei Stadt ein Mann west, dei hett so gaud scheiten funnt, un do schickt sei hen na dei Dänen un lat er segg'n, wenn sei of so einen harrn, dei in negen Mal na'anner ein ganz Kegelßpill na den Dom rinscheiten funnt, denn wulln sei dei Stadt øwergeben un dei Dänen rinlaten.

Nu hett bi dei Dänen dei Sœhn von den Mann in Deinst stahn, dat hett dei Barrer awer ni weiten. Sin Sœhn is in dei Frömm treest, un wo hei nu is, dat weit hei nich. Dei Jung hett awer of so gaud scheiten funnt as sin Barrer, un as dei Dänen tau em seggt, hei schall dar 'n Kegelßpill na 'n Dom rinscheiten, do lad hei sin Kanon un schütt dar na'anner dei Kugeln rin, dat sei tausamstaht as bi 'n Kegelßpill.

„Dat is nüms anners as min Sœhn,“ seggt dei Barrer, „anners kann kein so scheiten!“ Un as dei Jung al acht Kugeln na den Dom rinschaten hett un blots noch ein fehlt, do lad hei sin Kanon, „denn helpt dat nich,“ seggt hei, „nalaten deed hei dat je doch ni,“ un schütt sin' eigen Sœhn dod, as hei bi sin Kanon steht un dei negte Kugel affscheiten will.

So is dat kamen, dat dar dat Kegelßpill in 'n Dom sitt un dat dei König fehlt.

*

Dar ward awer of noch anners vertellt. Zwei Bräurer sünd dat west, so ward seggt, dei hebt all beed Herzog von Lo'nborg ward'n wullt, dar hebt sei sit ni üm verdrägen funnt.

Do hebt sei 'n Wett maft, weckein dar 'n Kegelßpill na den Dom rinscheiten funnt, dei schull Herzog wesen in Lo'nborg. Op 'n St. Georgsbarg hebt sei stahn mit er

Kanonen, un dei ein Braurer hett dar of drei over veir Augeln rindrapen na den Dom, awer all verströt.

Dei anner hett dar al acht Augeln rinschaten hadd, so as dei Regeln staht in 'n Regelsspill, blots dei König hett noch fehlt. Do stellt hei sik op sin Kanon hen un swenkt mit 'n Haut na sin Lür ræwer un fröt sik. Do is dei anner falsch warn un hett em von dei Kanon hendalschaten, un darum fehlt dei König in dat Regelsspill.

Papendöneke.

Achter Rönnitz an den Weg na Campow un Utrecht tau dar is dicht an 'n Raßbörger See ein deip Kul, dar ward hüt noch „Papa-Dönkenkul“ tau seggt. Dar hett vör Tieden, as dat Holt noch vel dichter weir as nu, ein Röwer in levt, „Papendöneke“ hett hei heiten.

Hei hett sik 'n jung Diern halt ut Raßborg, dei hett in sin Höhl bi em wähnen müß as sin Fruch. Sæben Sæhns hebt sei tausam hadd, dar hett dei Röwer awer keinen von leben laten. Hei hett er glied dod makt un an 'n Reip vör sin Höhl ophängt. Tauletz hebt dar sæben Gerippen hängt, an den Reip, un wenn dei Röwer mal 'n grot Fröd hadd hett, denn is hei bikamen un hett bi den Reip anfat un hett danzt, un dei sæben Gerippen hebt flappert, un hei hett sungen:

„So danzet hei, so danzet hei,
so danzt dei Papendöneke
mit sine sæben Söhneke!“

Sin Fruch hett dat allns anseihn un anhäurn müß un hett nir segg'n dörf. Hei hett er Geld un Kleerer schenkt, awer na Hus un na dei Stadt hett sei ni werrer hen schullt, sovel sei em of beden deed.

Mal hebt sei awer ni recht wat tau leben hadd, un do seggt sei, wat sei ni na Raßborg gahn schall tau Markt, dar kunn sei je inföpen för er.

„Ja,“ seggt hei, sei schall sik awer ni ünnerstahn un

schall tau einen slegg'n, wat hei von ein is un wo un woans hei leben deed.

„Nę,“ seggt sei, dat will sei of ni.

Do lett hei sik dat tauswörn von er, dat sei feinen Minschen wat verraden wull.

Op 'n Markt in Raßborg dröppt sei ern Braurer, dei kennt er of glieks werrer un fragt er, wo sei solang west is un wo sei dei schönen Kleerer her hett un warüm sei so trurig utsüht.

Sei will awer nix naseggn. Hei geht awer ni von er af, er Braurer; wat er einmal fehln deed, seggt hei, sei schall em dat doch slegg'n.

„Nę,“ seggt sei, „dat kann ic̄ keinen Minschen klagan, un kein Mensch kann mi helpen.“

„Ja,“ seggt hei, wenn sei dat denn keinen Minschen klagan dörf, wat er fehln deed, denn kann sei je man hengahn na 'n groten Stein un kann den' dat klagan.

Dunn geht sei rut ut dei Stadt hen na 'n Langebrücker Door, dar hett so 'n groten Stein legen, dar smitt sei sik vör dal un klagt em, dat sei nu al länger as sœben Jahr bi 'n Röwer is in 'n Holn, un sei hett sœben Kinner hadd, dei hett hei all dod maakt. Sei hett so gern mal tau Hus wullt, dar hett dei Röwer awer nix von weten wullt. Nu hett sei inföpen schullt op 'n Markt, dat sei man wat tau leben harrn, sei hett em awer tauswörn müß, dat sei dat keinen Minschen slegg'n wull, wo sei solang west weir.

Dei Braurer is achter er an gahn un hett achter 'n Bom stahn un kriggt je allns tau häurn. Do seggt hei tau er, sei schall sik 'n Fatt Arsen köpen un schall dei Arsen op 'n Weg strön, wenn sei werrer trüch geht na 'n Holn.

Dat deed sei of, un do hett dei Braurer sik Hölp halt, un sei sünd dei Arsen nagahn un hebt den Röwer fung'n in sin Höhl.

Sei hebt em mitnahmen na Raßborg, dar is hei ophängt warn.

Hand waſt ut 't Graff.

In den Möllner Dom steht an dei Sted, wo dat ringeht na den Stecknizfahrerstauhl, dar steht ein Liekenstein. Dei hett in dei Mirr ein veirkantig Lock hadd, as 'n dat noch seihn kann, wenn dat nu of mit 'n Teigelstein werrer taumurt is.

Ünner diſſen Stein, so ward vertellt, dar hett mal 'n Diern ünner begraben legen, dei is so ſlech weſt, dei hett er eigen Morrer ſlech behannelt un ſlagen.

Do is ſei frank warn, dei Diern, un is of bald dod bleben, un ſei hebt er dar in den Dom begraben un dat Graff mit 'n Stein taudecht.

Sei hett aber kein Rauh hadd in 't Graff. Na 'n paar Dag is dei Hand, wo ſei er Morrer mit ſlagen hett, dei is in dei Mirr dör den Stein hendörwussen na buten.

Sei hebt dei Hand mit Pietschen ſlagen, un do hett ſei ſik trüchtrect; den annern Morgen is ſei aber werrer dar weſt. Do hebt ſei dei Morrer raupen, un dei Lür hebt tau er ſeggt, ſei ſchull dei Hand mit 'n Staur ſlagen. Dat deed ſei of, dei Morrer. Do treckt ſik dei Hand werrer ünner den Stein trüch; den annern Morgen is ſei aber doch werrer dar weſt.

Taulez hebt ſei den Scharprichter halt, dei hett dei Hand afflagen müſt, un dat Lock, wo ſei dörwussen weſt is, dat hebt ſei taumurt. Dei Hand aber is noch lang in den Dom verwahrt un wiest warn.

Dei grundloſe Kolk bi Mölln.

Dicht bi Mölln liggt schön in 'n Holn un deip in 'n Grunn dei grundloſe Kolk.

Bör Tieden is an dei Sted ein Barg weſt, un op den Barg hett 'n Kloſter stahn. Ma dat Kloſter, so ward vertellt, hett mal 'n Prinzeſſin hen ſchult. Dat hett ſei aber

ni wüllt, sei is noch so jung west, un sei hett völ leiw
buten un in 't Leben blieben wüllt.

Als sei er dar nu mit Gauden ni henkriegen künnt,
stéft sei er na 'n golln Kutsch rin. Dar spannt sei veir
witt Pier vör, un so fäuhrt sei mit er los. Do sitt sei
dar in dei Kutsch, dei Prinzessin, un schreigt un hett sic
un will werrer trüch. Als sei op den Barg un bi dat
Kloster ankamt, hett sei sic noch ni geben. Sei sett sic op
un will ni ut den Wagen rut un maakt 'n Larm un is ni
na dat Kloster rin tau kriegen.

Do mit 'n Mal fangt dei Ger an tau bewern, dat
donnert un lücht, un dei Barg fackt weg un na dei Grund
rin, un dat Kloster un all dei Gebüge un dei golln Kutsch,
allns is verswunn.

Dar liggt nu dei grundlose Kolf, un wenn dat ganz
still is in dei Nacht, denn kann 'n dat häurn, wo in dat
Warer dei Klocken gaht un wo dat jammert un schreigt
dar ünnen.

Dei Sween.

Dei Möllner hebt vör Tieden of 'n Sween hadd,
dei hett 's morgens dei Swien rutdrieben müfft ut dei
Stadt hen na dei Stadtköppeln un na 'n Holn. Wenn hei
denn ut dat Door rut wüll, denn hett hei tut, un denn
hebt sei em dat Door frie laten müfft, dat hei rut kunn
mit dei Swien.

Mal kümmt dar grad ein von dei Böhmen an mit
sin' Frachtwagen. Dei will na dei Stadt rin, jüß as dei
Sween anfangt tau tuten. Hei will awer ni töben mit
sin' Wagen, un do kümmt dar ein von dei Swien ünner
dei Ræd un ward dödfäuhrt.

Dei Fohrmann schall em dat Swien betahln, seggt
dei Sween.

Né, seggt hei, dat will hei ni, hei hett doch wul of
dat Recht, na dat Door rin tau fäuhrn.

Dei Sween will awer dat Swien of ni betahln, un
do moet dei heed'n hen na 'n Burmeester.

Dei Burmeester häurt sik dat an, wat sei em vertellt.
„Nu segg hei mi mal,” fragt hei denn den Sween, „harr
hei al tut orer harr hei noch nich tut?”

„Ja,” seggt dei Sween, „tut harr ik al, un denn
mutt dat Door so lang frie blieben, het ik mit dei Swien
buten bün.”

„Ja,” seggt dei Burmeester, „so is dat of,” un tau
den Böhmaken seggt hei, hei müß dat Swien betahln.

Ulnspeigel sin Graff.

Ulnspeigel sin' Graffstein hebt sei nu in dei Wand
von den Möllner Dom immurt. Dar is hei ni ümmer
west. hei hett süss op den Karkhoff bi den Dom stahn,
un op dat Graff stünn ein grot Linn.

Wenn dar nu 'n reisen Handwarksbursch na Mölln
kamen deed, denn besöch hei of Ulnspeigel sin Graff un
denn hoog hei 'n Nagel na dei Linn rin orer of' n Penning
mif dei small Kant. Dei Linn weir dar taulez al ganz
voll von. Dat Nageln schull hannie gegen dei Tähripien
helpen, so mein man.

Wenn dei Klocken in 'n Dom an tau beiern fangt, dei
lütten, denn raupt sei noch öewer dei Stadt:

„Ulnspeigel liggt hier begrab'n
Ünner dei grote Linn, Linn, Linn,
Dei is mit Nageln beslag'n
Un mit vel Pinn, Pinn, Pinn!”

Ulnspeigel un dei Snierers.

Als Ulnspeigel noch in Mölln levt hett, do is hei of
mal tau Dörp gahn un hett sik 'n Fäur Hö köfft. Dei
Bur schall em dat awer henfäuhrn, seggt hei.

„Ja,” seggt dei Bur, dat will hei of.

„Na,” seggt Ulnspeigel, „denn lad man op un denn bi den Sniererbarg, wenn du tau Stadt kümmt, dar kannst dat man afladen, dar finn ik dat denn wul.“

„Ja,” seggt dei Bur, „wo dei Sniererbarg is, dat weit ik.“

„Un wenn sei di fragt, wat dat schall, denn segg man, dat schall för dei Böck.“

Dei Bur lad je op un fäuhrt los, un as hei na Mölln kümmt, dar bi den Sniererbarg dar lad hei sin Hö af.

Do kamt dei Snierers je ut dei Dær kieken.

„Na,” seggt sei, „wat schall dat denn?“

„Dat schall för dei Böck,” seggt dei Bur.

„Du verfluchte Kerl!” seggt dei Snierers un kamt achter em un neht em dei Jack voll.

Ulnspeigel un dei Schauster.

Ulnspeigel is mal bi 'n Schauster in Arbeet gahn. Do reest dei Schauster weg tau Markt.

„Wat schall ik denn daun, Meester?” seggt Ulnspeigel.

„O,” seggt dei Meester, „snie man wölf tau, Steweln un Schauh, grot un lütt, so as dei Swien tau Holt lopt.“

As dei Meester weg is, geht Ulnspeigel na 'n Swienstall un nimmt dei Swien Maat, grot un lütt, un naher snitt hei tau un maakt luter Swienschauh, grot un lütt, un versnitt all dat Lerrer.

As dei Meester trüch kümmt von 'n Markt, führt hei je, wat Ulnspeigel dan hett.

„Mein Gott,” seggt hei, „wat heft du maakt! du heft mi je all dat Lerrer versneden.“

„Wat,” seggt Ulnspeigel, „wo dat denn, hett dei Meester ni seggt, ik schull taußnied'n, grot un lütt, so as dei Swien tau Holt lopt?“

„O, o,” seggt dei Meester, „o, all dat schön Lerrer, dar 's nix mehr von tau bruken!“

„Wat,” seggt Ulnspeigel, „ni tau brufen? Dei Swienschoh verköp ik altausam; nimm dei Meester mi man mit tau Mark.“

Sei reest of los un slagt er Baud op, un Ulnspeigel geht op 'n Mark rüm bi dei Lür. „Lür, Lür,” seggt hei, „glöft mi dat,” seggt hei, „wi kriegt 'n heil keln Winter. Köpt Schauh för juch Swien, süß versfreirt er all dei Poten. Köpt, köpt, wat ik juch segg!“

Un dei Lür, as hei er dat ümmer werrer seggt, glöft sei em dat tau un gaht hen na den Schauster sin Baud un köpt all Schauh för er Swien, dei Schauster hett ni mal naug hadd un hett 'n Barg Geld bört, mehr as süß mit Steweln un Schauh.

„Na,” seggt Ulnspeigel, „küsst nu taufröden?“

„Ja,” seggt dei Meester, „weckein kann of denken, dat du so 'n Grütt in 'n Kopp hest.“

Eidig.

Mal 'n Griesen un 'n Stück Wild tau scheiten, so meinen dei Lür tau uns' Grotvarrera's Tieden, dat weir kein swar Verbreken. Sei harrn dunn je of noch heil vel mehr von dat Wild tau lieden, dat freit er dei Saat af, un wo dei Wildswien taugang keimen, dar seig dat naher dull ut.

Um meesten harrn dei Burn in dei Dörper an 'n Sassenwohld tau klagen. Dar geiv dat dunn noch grot Hauden von Hirschen un Rehn, un dei Wildswien leipen frie rüm. Dei Burn kunn' gegen dei Beister ni an, un sei frö'n sik, as so üm 1835 ein Krupschütt na'n Sassenwohld keim, dei vel von dat Wild dalknalln deed. Dat weir Eidig, ein Jäger ut 't Lünebörgs.

Ein ganz Reig von Jahrn hett hei in 't Lo'nbörgs levt, un dei Holtwahrers un Försters kunn' em ni taufaten kriegen. Dei Holthögers un Burn hölpen em un sä'n em Bescheid, un wenn dei Holtwahrers em fangen wulln, denn weir hei al lang weg un harr sik versteken. In dei Dörper

kunn hei frie herümgahn, keinein verrad em, hei freig noch
wat tau eten tau, un tau Nacht kunn hei of blieben. Dat
betahl hei mit 'n gauden Wildbraden.

Scheiten kunn hei hannig, hei brenn op 'n Knoop. Wenn
hei op Jagd wull, denn is hei eirs mal na dei Wisch gahn
un hett tau seihn, wat hei noch 'n Kiwitt drapen kunn, dei
flügt je ümmer hen un her un is schlech tau drapen. Denn
is hei sik seker west. Mal dröppt hei 'n Förster, un dunn
flügt dar grad 'n Schaud will Gäus in dei Lust. Wat hei
dar ein von dal scheiten kann, seggt Egidig tau den Förster.
„Ne,“ seggt hei, „dar is kein von tau recken.“ „Doch,“
seggt Egidig. Denn schall hei dei beeden, dei vörn fleigt,
mal rünnerhaln, seggt dei Förster. Egidig leggt an un schütt,
un dei beeden Gäus fällt of richtig hendal. —

Dei Försters, dei achter em ran weirn, hett hei noch
vernarrn tau hadd.

Mal is ein tau Pierd achter em tau säufen west un hett
em griezen wullt. Do röpft Egidig em tau, hei schall dat
Bein von 'n Lief holn un schütt em dei Hack von den einen
Stewel af. Ein' annern hett hei den Haut von 'n Kopf, noch
'n annern einen Knoop von 'n Rock un noch 'n annern, dei
grad mal drinken will, den Buddel von 'n Mund wegshaten.

Mal hett ein na em schaten. Do stellt hei sik so an,
as wenn hei drapen is un smitt sik hen. Dei Mann löppt
tau Dörp un will 'n Bör un 'n Wagen haln. As hei
awer werrer trüch kümmt un em weghaln will, do is
Egidig al lang weg, un sei hebt dat Nakieken hadd.

Sei hebt em of mal rund herülm in dei Eng frégen.
Do hett hei seggt, dar wull hei rut un geht op er tau,
dar schulln sei em dörlaten. Do hebt sei ni wüß, wat sei
segg'n schulln, scheiten hebt sei ni wullt, un do is hei
werrer wegkamen.

Einmal hebt sei em awer doch fatfrégen hadd. Do
nehmt sei em mit tau Dörp un sparrt em in 'n Bachhus
in, zwei Bossens hebt vör dei Dör stahn. Do is hei
haben ut 't Dach dör dei Bann weggahn, un as sei em
haln wüllt, do is dei Bachaben leerig west.

Tauleg hett dei Amtsvagt von Swartenbek, dei hett em wegfnacht kregen. Hei schick Lür hen na Egidig un leit em segg'n, hei wull em 'n schönen Jägerrock un allns, wat 'n Jäger hebb'n müß, dat wull hei em schenken un noch Geld habenin, denn schull hei na Amerika gahn, wo noch völ mehr Wild weir as in 'n Sassenwohld un wo jeder scheiten un jagen kunn, sovel as hei Lust harr.

Dat leit Egidig sik gefalln. Hei sä ja, wull awer veirteed'n Dag' Bedenklied hebb'n, hei hett eirs noch 'n Sößteed'nennner scheiten wullt, den' harr hei op't Korn. Naher hett hei allns kregen, wat sei em tauseggt harrn, un denn is hei von Hamborg ut na Amerika gahn. Dar hett hei naher 'n Kraug hadd, as vertellt ward. Dar ward awer of seggt, hei is werrer trüch kamen un hett sik 'n Bursted köfft in Beirlann. Dar ward noch völ Dönen von em vertellt, op Piepenköpp un Tassen kann 'n sin Bild noch tau seihn kriegen, un op 'n Fahrmark hebt dei Nudelkastenlür noch lang von em sungen.

Dei Maränen in 'n Schaalsee.

In Barrentin is vör Tieden ein Nonnenkloster west, dat hett mal 'n Äbtissin hadd, wat dei Öbderst is in 't Kloster, dei hett von 'n Bodensee herstammt. Nu sünd dar je heil völ schön Fisch in den Schaalsee, awer Maränen sünd dar noch ni in west. As dat nu tau dei Fastentied kümmt, dunn will dei Äbtissin so gern Maränen hebb'n, so as sei er an 'n Bodensee eten hett, un dei hett sei je ni kriegen kunnit. Dunn gifft sei sik mit den Düwel af. Sei schrifft mit Kried an er Dær, wenn dei Düwel kamen wull un er Maränen bringen, denn wull sei em tauhäurn.

Dei Düwel kümmt of an un seggt, hei will er dei Maränen ut 'n Bodensee hahn.

Ja, seggt sei, hei mutt awer werrer dar wesen, eihr Klock twölf dei Bedklock fleet.

Ja, seggt dei Düwel, dat kann hei of. Un so as hei dat seggt hett, is hei of al weg.

Do hett dei Äbtissin dat doch mit dei Angst frēgen,
un je näger dei Klock na twölf tau geht, je gröter ward
er Angst. Taulez kann sei sik ni mehr helfen. Sei seggt
tau ein von dei Nonnen, sei schall flink hengahn un schall
dei Klock op twölf stellen un dei Bēdklock anslagen.

Dei Düwel hett al cewer den Südenn von den See
swēbt na Techin tau, un so as hei dat häurn deed, dei
Klock fleet twölf, do verfeiht hei sik so, hei smitt dei Fisch
na den See rin.

Bon dei Tied af an sünd dei Maränen in 'n Schaal-
see, un bi Techin dar fangt sei hüt noch dei schönsten
un besten.

Sloß Stintenborg.

Op Stintenborg is in oln Tieden ein Sloß west.
Dat is nu verswunn, wo dat stahn hett, dar heit dat
awer noch: „Borgstedenort“, un dei Lür vertellt, dat Sloß
is ünnergahn un an den Grund von den See versact.
Dei Fischer heft dat al v̄lmaſſ ſeihν mirrn in dei Nacht,
denn is dat ganz hell von dat Licht ut all dei Finstern.

In den See, so ward vertellt, dar levt 'n Hef, dei hett
al Moß op 'n Kopp, so old is hei. Un in den Kopp von
den Hef dar is dei Slætel tau dat Sloß. Wenn nu ein
Fischer, dei mutt awer Bülow heiten, wenn dei den groten
Hef fangen deed, denn kümmt dat Sloß werrer na haben,
un wenn hei den Slætel find, dei Fischer, denn kann hei
dar dat Sloß mit apen ſluten, un dat is allns ſin eigen.

Dei Ünnerirdſchen treckt ut.

Op 'n Sandfeld bi Dußow an dei anner Sied von 'n
Schaalsee heft in oln Tieden vel von dei Ünnerirdſchen
wahnt, dei heft dar allerhand dumme Tüg makt.

Taulez sünd sei wegtredt. Do is dar mal bi den
Bresahner Fischer, dei hett je of dat Uewerhahn cewer
den See, dar is so 'n lütten griesen Mann bi ankamen,

dei hett em b̄eden, wat hei ni dei ganze Nacht het na 'n Morgen hentau æwerhahn wull æwer den See rœwer.

„Ja,” seggt dei Fischer, dat müß hei je.

Do fäuhrt hei ümmer von dei ein Sied na dei anner un denn werrer trüch, un wenn hei rœwerhalt, denn hett sin Kahn ganz deip in 't Warer legen, seihn hett hei awer ni kunnt, wat hei fäuhru deed, as blots den lütten griesen Mann. Un wenn hei werrer trüchfäuhrt is na dei anner Sied, denn is sin Kahn ganz licht west.

Hei wunnert sik je, un as dat 's morgens hell ward, do fragt hei den lütten Mann, wat hei denn rœwerhalt hett.

Do nimmt dei Lütt sin' Haut af un sett em den Fischer op, un do hett hei dat seihn kunnt, wo dei ganze Lünnborgēr Barg grimmelt un wimmelt hett von so'n lütt Lür.

Warüm sei denn wegtrefft, fragt dei Fischer.

„Dat gifft dar nix Gauds mehr,” seggt dei lütt Mann, „wi mægt dar ni mehr wesen, dat Evangelium ward uns tau stramm.“

So sünd sei wegtrefft, dei Ünnerirdschen, un sei sünd of ni werrerkamen.

As dei lütt Mann utstiegen deed ut den Kahn, do seggt hei tau den Fischer: „Dat Geld liggt dar in dei Ee.“

Dei Fischer kiekt hen, un do führt hei dar 'n Dutt Pierschiet ligg'n. Do fangt hei an tau schimpen, dat sei em sin' Kahn so vollsmert hebt. As hei dat awer rutschüffeln will, do is dat luter Gold west.

Dei Musbarg bi Dargow.

In den Schaalsee bi Dargow liggt dei Musbarg.

Hei is hüt ünner Warer, wenn of nich heil deip. Bi drög Warer, wenn dat Warer in 'n See fied is un sackt, denn kiekt dar dei Stein herut.

Bör Tieden hett dar 'n Hus op stahn op den Barg in dat Warer, un dat is so kamen:

Ni wied von Dargow hett 'n Hoff legen, dar is 'n

Herrn op west, dat weir 'n ganz bösen Kerl. Hei quäl Minschen un Tiern, wo hei man kunn. As dei Lür op 'n Hoff mal wat verseihn harrn, sparr hei er in dei Schün in un leit dei Schün anstekken, un as sei dunn so jammern, reip hei noch: „Häurt mal, wat dei Müs dar piept!“

Bon dei Tied as an awer hett hei sit vör dei Müs ni mehr bargen kunnit. In 't ganze Hus weirn sei tau gnagen un so vel, sei sünd em sülben tauleß of tau Lief gahn.

Do leit hei sit 'n Hus bugen op den Barg in 'n See. Dei Müs awer hebt em of dar kein Ruh laten. Sei keimen achter em ran un swömm' œwer dat Warer rœwer, un dat dur ni lang, do weir dei Mann dod.

Darvon heit dei Barg noch hüt dei Musbarg.

Dei Düwelsbrüch in 'n Schaalsee.

Dar is mal 'n Bur n west in Dargow, dei is vel na Grot'n Becher henkamen, un denn is hei dar het in dei Nacht besitten bleben. Maher hett hei je ümmer œwer Seedorp un üm den See herüm müß, un dat is 'n arig Flach tau gahn.

As hei mal werrer op 'n Weg na Hus is, mäud is hei je west un gahn hett hei of ni mehr müch, „o,“ denkt hei, „œwer den Werder is dat so dicht bi na Dargow, schad, dat dar kein Brüch rœwer geht!“

Mit 'n Mal, as hei so denkt, is dei Düwel bi em, un dei seggt tau em, hei will em dei Brüch wul bugen, denn schall dei Bur em awer sin Seel tausegg'n.

„Ja,“ seggt dei Bur, „het morgen fräuh, eahr dei Hahn kreht, muß du dar awer mit trech wesen!“

„Ja,“ seggt dei Düwel, „dat bün it of.“

Dei Bur geht je wieder un denkt, „het morgen fräuh, dat is ni mehr lang, dar ward hei ni mit trech, dat schall hei wul nalaten.“

Dei Düwel is awer ni ful west, hei fangt glieks an un slëpt ein' Schaut voll Stein na den annern heran un

smitt dei na den See rin, un dat hett ganz hannig flink gahn. Als dei Bur in Seedörp is, do hett dei Düwel al 'n ganzen Enn von dei Brüch trech hadd.

„O,“ denkt dei Bur, „wenn hei so biblifft, denn kunn hei bi 'n Deutwel noch trech ward'n!“ Hei friggt dat mit dei Angst un floppt dar in Seedörp bi 'n Burn, den hett hei gaud kennt, dar floppt hei an't Finster. Hei vertelst je, wat dar los is mit em un den Düwel, un wat hei blots maken schall, dat ward em je leig gahn, dei Düwel ward dar licht mit trech mit dei Brüch.

„O,“ seggt dei Fruch, „man ni so bang!“

Sei steht op un geht na ern Häuhnerstall hen un klappt in dei Hänn, un do meint dei Hahn, dat is al Morgen un fangt an tau freed'n.

Dei Düwel is grad werrer mit 'n Schaut voll Stein ankamen, un as hei dat häurt, wo dei Hahn freht, do smitt hei dei Stein hen un fahrt ræwer na Seedörp un dreht den Hahn den Kopp af. Un denn hei werrer hen na den Werder un ritt all dei Stein werrer ut'nanner, dei hei dar ranslept hett, so is hei in dei Wut west.

Un as hei dar noch bi is tau wracken, do kümmt sin Grotmöm dar bi em an. „Min Sœhn,“ seggt sei, „wat fehlt di denn?“ Do nimmt dei Düwel 'n Stein un smitt er an 'n Kopp, un von dat Düwelsblaud sünd dei Stein dar bi dei Düwelsbrüch hüt noch soraud.

Lütt'n Zecher.

In Lütt'n Zecher hett von oln Tieden her ein Kapell stahn, dar wo nu dat Schaushus steht, un dicht bi dei Kapell is 'n Quell west, dei hett Lahm für gesund maken kunnit, wenn sei in dei Kapell beden un denn von dat Warer ut den Quell drincken deed'n.

Do sünd dar völ für hen na Lütt'n Zecher wannert, dei meesten sünd op Krücken anhumpelt kamen, dei hebt je all gesund ward'n wullt. Un wenn dat denn holpen

hadd hett, denn hebt sei er Krüden as Wunnerteiken in
dei Kapell trüch laten.

Von dei Tied her ward noch all Jahr an 'n Maandag
na Agidi in Lütt'n Becher ein Fahrmark afholn, un dat
is doch man 'n lütt Dörp.

Na Fahrn is dat mit 'n Mal all west mit dei Quell,
dunn hett sei keinen Minschen mehr helpen wullt, un dat
is so kamen:

Grot'n Becher hett mal 'n Gaudsherrn hadd, dat
is 'n dulln Supjack west, un dar hett hei naher dei rieten
Gicht von kregen. Do seggt sin Lür tau em, hei schall
doch of mal hengahn na Lütt'n Becher un schall von
dei Quell drinken.

„Ne,“ seggt hei, dat deed hei ni, an so 'n Kram glöb
hei ni an.

„O,“ seggt sei, „dat hett doch al so vel Lür holpen,“
hei schall dat doch man daun.

„Ja,“ seggt hei, „wi hebt je 'n Ossen in 'n Stall, dei
is uns lahm warn, dar treckt mal mit hen na dei Quell
un lat em dar ut supen. Wenn den' dat helpen deed un
hei ward werrer heter, denn will ik dat glöben, un denn
will ik dar of hen un drinken.“

Dunn hebt sei den Ossen ut 'n Stall halt un sünd mit
em hentreckt na Lütt'n Becher un hebt em ut dei Quell
supen laten, un von dei Tied af an is dat all west mit dei
Quell, un sei hett keinen Minschen mehr helpen wullt.

Dunn sünd dar je bald kein Lür mehr henkamen na
Lütt'n Becher, un taulez hebt sei dei Kapell of afbraken.
Do hebt sei dar noch zwei Fäur Krüden in funn, dei hebt
sei na 'n Koppel ropbröcht un hebt er dar opbrennt.

Dei Klock ut dei Kapell hebt dei Barrentiner gern
hebb'n wullt. Sei lad er of op 'n Wagen un spannt dar
Pier vör un willt er weghaln. Do künnt dei Pier den
Wagen ni rieten. Sei spannt dar noch zwei Pier mehr
vör, dei künnt den Wagen of ni wegkriegen. Taulez hebt
sei dar achtig Pier vör hadd, un sei hebt den Wagen doch
ni rieten künnt.

Do seggt dei ein Bur, dei is ut Seedörp west, dei seggt, denn will hei sin beed'n Ossen dar 'mal vörspann'. Un as hei dat deed, dunn hebt dei beeden Ossen den Wagen ganz allein trecken funnt.

Sei sünd dar awer mit na Seedörp hentreckt, mit dei Klock, na Barrentin hett sei ni hen wullt. In Seedörp hängt dei Klock noch, dat is dei Stummklock, dei röppt noch ümmer:

„Ting, tang,

In Seedörp will ik hang!
un von Seedörp ut ward of noch hüt un dissen Dag
Kapellengeld betahlt an dei Schaul von Lütt'n Becher.

Schiphorster Karkpohl.

In Schiphorst is in oln Tieden of 'n Kark west. Un mal op 'n Sünndag, do hebt sei lüd un dat so dull, dei Släger von dei Klock flügt herut un dat ut dat Schallock rut un ünnen na den Brink rin.

Do hebt dei Burn ein grot Lock graben müß, dat sei den Släger man werrer kregen hebt. Un tau 'n Angedenken hebt sei dat Lock dar laten, dat is naher voll Warer lopen, un dat heit hüt noch dei Karkpohl.

Naher is dei Kark in Schiphorst ingahn, un as sei dei Klocken wegbringen willt, do is bei Wagen dalbraken. Un bei Klocken, so as sei fällt, fangt an tau klingen, un dat hett klungen:

„Klingen klangen,

Op 'n Sandesnebener Barg will ik hangen!"

Do hebt sei den Wagen werrer heil maft un sünd na Sandesneben tau fährt. Dei Klocken weirn nu mit 'n Mal so licht, dei Wagen hett er gaud drägen funnt, un dei Pier harrn dar of kein Last mit.

So is dei Kark na Sandesneben henkamen, un dei Klocken raupt hüt noch ümmer:

„Klingen klangen,

Op 'n Sandesnebener Barg will ik hangen!"

Breed'nfeeler Klocken.

Wenn dei Karkenklocken gaten ward, denn kümmt dar
of Sülwer mit mank, denn kriggt dei Klock so 'n helln
un schön' Klang.

Als nu dei Klocken för dei Breed'nfeeler Kark gaten
warn sünd, dat is in Lübeck west, do hett dei Gesell dat
meeste Sülwer in dei Tasch steken un för sic beholn wullt.
Dar is dei Meester eirs achter kamen, as sei dei Klocken
ophängt hebt, do is dei Klang ni so schön west, as hei
wesen schull.

Un as sei werrer trüch fäuhrt na Lübeck un noch ni
mal ganz na Bälau henkamen sünd, do seggt dei Meester
den Geselln dat, wo hei dat Sülwer laten hett, dat hett
hei wegnahmen.

„Né,“ seggt dei Gesell un will dar nix von weten, un
do hett dei Meester den Geselln dodslagen un hett em dat
Sülwer werrer afnahmen.

Wenn nu dei Klocken gaht in Breed'nfeel, denn klingt
dat noch ümmer as

„Ting tang, telo,
Dei Meester slog 'n Geselln dod
Tüszen Breed'nfeel un Bälö.
Ting tang, telo!“

Dei Lütauer Klocken.

In dei Kark tau Lütow dar hangt so 'n grot, schön
Klocken in, dei hett mal ein adelig Herr an dei Kark
schenkt, dei Gemein allein harr wul so 'n grot Klocken ni
köpen kunnt.

Nu wüllt sei dei Klocken mal na'n anner Sted henbringen
un er dar ophängen. Do hebt sei er ni wegkriegen kunnt,
mit kein Gewalt nich, sei hebt in Lütow blyben wüllt.

Darvon raupt dei Klocken hüt noch ümmer:

„In Lütow will ik hangen,
füß will ik na dei Ger rin sangen!“

Sloß Gudow.

Dat Sloß in Gudow is vör Tieden ein Raubssloß west, un mal hebt dar zwei Ridders tausam in wahnt, dei hebt sik ni einig ward'n kunnt, weckein dat Sloß un dat Gaud tauhäurn schull.

Mal sünd sei mit er Pier hutten west un hebt op dei anner Sied von den See lant reden. Dat is in 'n Fräuhjahr west, op den See is noch Jſs op west, sei hebt awer al Dörwærer hadd, un dat Jſs is al bannig mör warn, dar hett sik knapp noch ein rohwagen müch.

Dunn seggt dei ein von dei Ridders, dei seggt, sei wüllt mal wetten, seggt hei, weckein ewer dat Jſs ræwerritt na dat Sloß tau, un dei denn taueirs na dat Sloß henkümmt, dei schall dat Gaud hebb'n.

„Ja,” seggt dei anner, dar is hei mit bi.

Un do ried sei los, un dei ein dei wagt dat un ritt na dat mör Jſs rop un ewer den See ræwer. Sin Pierd dat löppt, wat dat kann, dat hogt mit dei Achterbein ümmer dör dat Jſs weg, dat dei Stücken man so achterut fleigt. Dat hett so rasch gahn, rinsackt is hei ni, dei Ridder, hei is grad ewer den See ræwerreden un is taueirs bi dat Sloß ankamen. Dei anner is rund üm den See rümreden, dei hett dat ni wagt, un as hei bi dat Sloß ankümmt, do hett hei ni rinkamen kunnt, dunn hett dei anner dei Brüch al werrer hochtrecht hadd.

Bon dissen Ridder stammt dei Herrn von Gudow her, dat is dei eirs west von er.

Franzdrögbrotsgraben.

Bi Franzhof dar is hüt noch dei Franzdrögbrotsgraben, dei is dar von den Lo'nborgsen Herzog Franz den Zweiten gravt warn.

Dif Herzog weir wied in dei Welt rümreest un harr vel tau seihn frégen, un dar will hei nu in sin Land wat von namaken. Bi Franzhof leit hei ein Sloß bugen,

dar schull sin Fruch in wahnien, wenn hei mal dod weir.
Un rundüm bi dat niege Sloß dar schull dat fein ward'n
von Blaumen un Böm, un in den Sloßgarn dar wull
hei ein Warerkunst anlegg'n, so as hei dat in dei Welt
worns seihn harr.

Ni wied von dat Sloß af dar weir 'n Holt, un in
dat Holt dar weir 'n Diek, un in den Diek, so mein hei,
dar weir Warer naug in för sin niege Warerkunst. Hei
wull dar 'n groten Graben utsmiten laten, dar schull dat
Warer in lant lopen na den Sloßgarn hen.

Dat kost awer vel Geld för all dei vēln Arbeeters, un
dat harr hei ni. Do leit hei „lerrern“ Geld maken, un
dar betahl hei dei Lür mit ut. Dat Geld, so sä hei, dat
schull in sin' Lann gessn.

Dei Lür füngen of an tau graben, un dei Graben
wäur trech, un as hei trech weir un grot un breit naug,
dunn leiten sei dat Warer von den Diek dar rinlopen.
Dat keim awer ni hen na dat Sloß, dat versack all. Dat
Warer ut den Diek leip af, un dei Graben bleib drög.

Als dei Herzog dat seig, dat hei all sin Geld üm
vergevs utgeben harr, dunn leit hei bekannt geben, sin
„lerrern“ Geld dat schull ni mehr gessn. Dunn hebt dei
Lür „Franzdrögbrotsgraben“ seggt tau den Graben, un so
heit hei noch.

Dei Kielkopp.

Bäuken weir vör Tieden wied un sied bekannt in 'n
Lann. Dar weir in dei Kark ein Bild von dei hilgen
Marie, dar güngin dei Lür hen un beden, wenn sei
frank weirn, dat schull er helpen. Sei dräugen dar of
dei lütten Kinner hen, wenn dei dat Uttehren harren un so
henswinn deed'n. Sei weigen er dar vör dat Wunnerbild,
denn freigen sei gauden Bat, meinen sei, un bleiben gesund.

Dei Glov an dei hilgen Marie in Bäuken hett noch
lang Tied faß setzen in 't Volk un schall opsteds noch ni
ganz weg wesen.

Dat is noch garnich so lang her, so hett mi ein Mann
ut Bäufken vertellt, do seit ik mal vör dei Dær, dat weir
's abends, un dat wull al düster ward'n. Dunn seig ik
dar 'n Fruch, dei Harr 'n lütt Kind op 'n Arm, dei güng
üümmer rund üm dei Kark herüm, un wenn sei vör dei
Karkendær feim, denn smoit sei sik in dei Knei dal un
bed, un dat deed sei dreimal. Dat schull er frank Kind
helpen, mein sei.

Mal hett dar ni wied af von Bäufken ein Mann
wahnt, dat is 'n Burn west, dei hett mit sin Fruch kein
Kinner hadd, un hei hett so gern ein hebb'n wollt.

Do seggt hei tau sin Fruch, „Morrer,” seggt hei, „du
schust man mal hengahn na dei hilgen Marie na Bäufken
un schust dei beden, dat sei uns ein Kind geben deed.“

„Ja, Barrer,” seggt dei Fruch, „dat kann ik je gern
mal daun, denn will ik morgen in 'n Dag glieks hen.“

Dat hett sei of dan, dei Fruch, un na Jahr un Dag,
do hebt sei 'n Kind frègen, dat is 'n Kielkopp west. Dei
Kopp is so grot west as bi ein utwussen Minschen, un all
dat anner is ni gröter west as bi 'n lütt Kind. Un dei
Kopp is üümmer noch gröter warn, un Lief un Leben is
blében so as dat weir. Dat Kind is al drei orer veir
Jahr old west un hett noch ni lopen künnt un of ni
snacken, dat hett noch kein Wort seggt hadd, ni Barrer
un ni Morrer.

Do seggt dei Fruch mal, dei hett sik je üümmer mit den
Kielkopp afquälen müß, dei hett den ganzen Dag quarkt
un schriegt, „Barrer,” seggt sei, „du schust man mal mit
em hengahn na dei hilgen Marie na Bäufken un schust
em dar weigen, dat dat doch heter ward mit em.“

Dat will dei Bur of. Hei nimmt den Kielkopp un
sett em in 'n Kiep, un dei Kiep dei nimmt hei op dei
Nack, un so geht hei mit em los na Bäufken tau.

As hei an dei Delvenau künmt un dar æwer dei
Brüch ræwer will, do häürt hei dar 'n Stimm, dei künmt
ünnar dei Brüch rut, dei röppt:

„Kielkopp, wo wullt du hen?“

Dunn seggt dat Kind:

„Na dei hilgen Marie na Bäufen,
dar will ik mi laten weigen,
dat ik schall gedeigen.“

Dei Bur, as hei dat häurt, dat dei Kielkopp mit 'n Mal snacken kann, un hei hett doch süß noch kein Wort seggt hadde, dei verfeiht sit so, hei ritt dei Kiep von dei Mack raff un smitt den Kielkopp von haben hendal na dat Warer rin un röppt em achterna:

„Kannst nu snacken, du Undeirt,

denn gah hen na den, dei di 't hett leihrt!“

Dunn is dar 'n ganz gräsig Lachen ünner dei Brüch rut kamen, un dei Bur, as hei dat häurt, dei hett sit ni opholn, dei is glieks werrer trüch gahn tau Hus, un hei un sin Früch sünd all bee' froh west, dat sei den Kielkopp los weirn.

Knickebeinsbarg.

In Bäufen is in ganz oln Tieden al, lang eihr dei Mönken dar dat Bild von dei hilgen Marie opstellt hebt, ein Sted west, wo dei Heiden tau ern Gott Wodan będ hebt. Dei Mönken awer, as dei mit er hilgen Marie ankamen deed'n, do maken sei Wodan tau 'n Unholden, un tau den Barg, wo sei Wodan anbęd harrn, dat weir je 'n Gott, dei hinken deed, sä 'n sei, dar hebt sei Knickebeinsbarg tau seggt. So hett hei heiten het op uns' Tied.

Dat is noch ni lang her, dunn leig dar tau Mirrn in den Wittenbörger Weg von Bäufen na Bröthen tau ein Barg, dat weirn wul hunnert Fäur. Nu hebt sei em affäuhrt. Dat weir dei Knickebeinsbarg.

Mal hebt dei Knechen un Deirns in Bäufen an dei Strat setzen op dei Mur. Dat is abends west, un sei hebt sit Spaukgeschichen vertellt, un dunn is dei Snack of op den Knickebeinsbarg kamen.

„An so wat glös ik ni,“ seggt dei ein Diern, „dat is all cewerglöfschen Kram.“

„Denn will ik di wat segg'n," seggt dei ein von dei Knechen, „denn gah hüt Nacht tüssen twölf un ein mal hen na den Barg un raup dreimal: Knickebein, kumm rut!"

„Ja," seggt dei Diern, „dar weir of noch ni vel bi."

„So?" seggt dei Knech, „wenn du dat deedst," seggt hei, „du deedst dat je doch ni, denn will ik di ein' niegen Freezenrock schenken."

„Dat dau ik wul," seggt dei Diern, sei is von dei Meinken. Sted west un hett an Spank ni glöben wüllt.

As dei Klock twölf is, do geht sei hen na den Barg, hang is sei ni west, un röppt: „Knickebein, kumm rut!"

Sei hett dat awer man knapp raupen, dunn ward dat dar in den Barg ein Larmen un Rummeln op 'n dull Art. Dei Diern hett sif awer ni hang maken laten, sei röppt tau 'n zweiten Mal: „Knickebein, kumm rut!"

Do deed dei Barg sif aphen. Sei röppt awer doch noch tau 'n drürrn Mal: „Knickebein, kumm rut!"

Dunn kümmt dar 'n fürig Rad rut ut den Barg, un dat löppt grad op er tau. Dei Diern neht ut un na Bäufken trüch, dat Rad ümmer achter er ran. Sei löppt, wat sei kann, dat Rad is er al dicht op dei Hacken west. Sei is ganz ut Alten un Wind west, as sei bi er Hus ankümmt, un as sei dei Dær tauslagen hett, do knallt dar wat von buten gegen dei Dær an, as wull sei in Stücken bréken. Do fällt dei Diern dar hen op dei Däl, un sei is dod west op dei Sted.

Den annern Morgen, do hebt sei dat funn, dunn is dar 'n Rad buten an dei Dær inbrennt west, dat is dar noch lang tau seihn west.

Pennerbarg.

In 'n Pennerbarg bi Worth, dar sitt Ünnerirdsche in, un dei ein dat is dei Pennerschüten, dei meint dat ni gaud mit dei Minschen. Wenn ein 's abends bi den Barg lank schall, denn ward wul noch seggt: „Lat di ni von 'n Pennerschüten angahn!"

Dar schall of 'n goll'n Weig in ligg'n in den Barg,
as noch op vel anner Steden in Lo'nborg*.

Mal heft sei er rutgravt hadd, dei Weig, un heft er
na 'n Dörp tau dragen. Sei heft dar awer ni bi snacken
dörf. Bet vör dei Grotdecer sünd sei al west, awer noch
ni ganz rin. Dei Weig is so bannig swar west, sei heft
er man knapp noch drägen kunnt, un do seggt dei ein:
„Gott Loff un Dank!“ seggt hei.

Do is dei Weig mit 'n Mal weg west, sei is werrer
deip na den Barg rinsackt, un nu is sei of wul ni werrer
tau kriegen.

Scheid'nröpers.

As dei Koppeln vermëten warn sünd un jede Bur sin'
eigen Deil frègen hett an Blaugland un Wischland, an
Holt un Maur, do heft vel Lüür ni naug kriegen kunnt.
Sei sünd 's nachts hengahn un heft dei Scheid ümstéken.
Darüm künnt sei nu kein Rauh finn in 't Graff, jede
Nacht kamt sei werrer un lopt op dei richtig Scheid lant,
un denn raupt sei in eisen tau: „Hier — hier — hier
geht dei Scheid her!“

In Wizeeze is of 'n Burn west, dei hett dei Scheid
ümstéken hadd un hett kein Rauh finn kunnt. In 'n Hell-
barg achter Bäuken dar hett hei sit seihn laten. hei is
awer of na dat Dörp henkamen na sin Fruch un hett dar
späuft. Dei hett em je gern los wesen wullt, un do is
sei bikamen un hett 'n Stapel Pannkaufen hacßt, dei hett
er Mann so gern müch.

As hei ankümmt, do nimmt sei 'n groten Kornsack,
den' hölt sei op un smitt dar dei Pannkaufen ünner rin.
Do springt hei achter dei Pannkaufen ran na den Sack
rin, un dei Fruch bind den Sack flink tau, un do hett sei
em dar je in hadd in den Sack.

---

* in dei Steinborg bi Franzdörp, in 'n Rock soll bi Schip-
horst, in 'n Borgwall bi Lehmrade, in 'n Stäkampsbarg bi
Lassahn, op 'n Koppel bi Schretstaaten, bi Grove un annerworns.

Sei nimmt em op dei Nack un driggt em hen na 'n Hellbarg. Dar smitt sei em hen, un denn seggt sei: „Nu kümmst du ni ehr werrer,” seggt sei, „het du all dat Loof tellt heft hier in 'n Hellbarg!”

Dar hett hei awer ni mit trech ward'n funnt, dar is je ümmer noch wat Loof fitten bleben an dei Böm. Dat gifft je wölk Eiken un Bäulen, dei beholt er Loof of in 'n Winter, un in 'n Fröhjahr, ehr sei dat affmiet, sünd an dei annern Böm dei jungen Bläder al werrer dar.

Darüm is dei Mann ni einmal tau Enn kamen mit sin Telln, un sin Fruch is em gaud los west.

Dei swart Hingst.

Ein Bur in Lehmrad dei hett mal op 'n Oldjahrsabend Rog'n seed hadd, dat is an 'n Swartsee west, un nu will hei em je noch gern ineggt hebb'n. Hei weit dat awer ni tau Schick tau kriegen mit sin ein Pierd.

„Wenn du man noch ein Pierd un ein Eg tau harrst,” denkt hei, un so as hei dat dacht hett, kümmst dar 'n swatten Hingst mit 'n Eg antreden, dei sünd ut den Swartsee rutkamen.

„Töf man!” denkt dei Bur, „juch kann ik all beed grad bruken, un wenn dei Düwel juch of schickt hett!”

Hei bind den Strang von den Hingst an sin Eg achteran, „nu man tau, Hans!” seggt hei tau sin Pierd, un dei Hingst geht of ümmer mit, ümmer mit sin Eg achter dei anner an.

Sei sünd al 'n paarmal rundüm, do ward dei Hingst ful un will ni recht mehr mit. Dei Bur nimmt dei Swep un hängt em einen in. „Ein!” seggt hei un hogt tau, „twei!” seggt hei un langt noch mal hen. „Drei of!” seggt dei Hingst. „Schet of!” seggt dei Bur. „Drei” hett hei ni seggt, un hei hett of ni tau 'n drürrn Mal tauhogt, süß harr de Düwel em hadd.

So geht dat furt, wenn dei Hingst ful ward, „ein!” —

„twei!“ seggt dei Bur. „Drei of!“ seggt dei Hingst.
„Schet of!“ seggt dei Bur, hogt awer ni tau.

So kriggt hei sin Koppel tau Enn egt, un do maakt
hei den Hingst los. „Ein!“ — „twei!“ seggt hei un hängt
em noch 'n düchdig paar in, „nu gah man werrer af!“ —
„Drei of!“ seggt dei Hingst. „Schet of!“ seggt dei Bur,
un do neht dei Hingst ut un dat werrer na 'n Swartsee
rin mit dei Eg, un weg is hei. Harr dei Bur „drei“
seggt un tauhogt, denn harr dei Hingst sin Pierd un sin
Eg un allns mit na 't Warer rinreten.

Dei Aal.

Barrer Heetmann, dat is 'n Arbeetsmann west in 't
Gaud Wotersen, dei sangt mal so 'n groten Aal, so dick
as sin Arm. Hei kümmt där je mit tau Hus, „o,“ seggt
sin Fruch, „dei is för uns tau gaud, Barrer, den' schust
du unsen Grafen man mitnehmen.“

„Ja,“ seggt Barrer Heetmann, „dat is of wahr, Morrer,
awer astrecken will ik em doch eirs.“

„Ja,“ seggt Morrer Heetmann, „dat dau man, dat
giffst 'n schön Flægelhenk, dei Hut.“

Barrer Heetmann treckt den Aal af, denn nimmt hei
sin raud Taschendauf un knütt där den Aal rin, treckt
sik 'n swarten Rock an, stickt den Aal in 'n Bossen un
geht hen na den Woteser Grafen.

„Na, min leive Heetmann,“ seggt dei Graf, „wat will
hei denn?“

„O,“ seggt Barrer Heetmann, „ik wull unsen Grafen
en lütt Present maken.“

„Dat is mal nett von em,“ seggt dei Graf, „wat hett
hei dar denn in in sin Dauf?“

„En Aal.“

„Gaud,“ seggt dei Graf, „denn gah hei man hen na
dei Kœf un bring hei em dar man hen, un denn lat hei
sik of 'n gaud Fräuhstück geben.“

Barrer Heetmann geht je hen na dei Kœf un gifft den Al af un itt sik gehörig satt. Naher kümmt hei werrer rin na den Grafen.

„Na,” seggt dei Graf, „wat will hei denn wil hebb’n för den Al?”

„O,” seggt Barrer Heetmann, „so ’n lütt Stück Nutzholt tau ’n Backelstroß will ik wil hebb’n.”

„Ja,” seggt dei Graf, „dat kann hei of kriegen.”

„Ja,” seggt Barrer Heetmann, „un astagen heff ik den Al of al. Morrer mein, dat gew en gaud Flægelhent.”

„Na,” seggt dei Graf un lacht, „denn sang hei man bald werrer so ’n Al, dat lohnt sik noch.”

„Ja,” seggt Barrer Heetmann, „dar mutt ’n je tau-
sehn, Herr Graf, wo ’n sik dörsleet.”

Mit ’n Düwel danzen.

Twei jung Dierns ut Kämpau sünd mal na Krummeß tau Kark un Gottsdisch west. Als sei tausam achter den Altar rüm gaht, do seggt dei ein: „Wullt du hüt Abend mit tau Musik?”

„Diern,” seggt dei anner, „wo kannst du hüt an Danzen dentken, wi hebt doch dat Abendmahl nahmen!”

„Dat lat,” seggt sei, „un wenn ik of mit ’n Düwel danzen schall, ik will dar doch hen, ik will mi mal richtig satt danzen.”

Sei geht of hen na dei Musik, un do kümmt dar ’n unbekannten Kerl na dei Døl rop, dei geht glieks op er tau un halt er tau ’n Danzen un danzt in einsen tau blots mit er.

„Diern,” seggt dei annern, „wo magst du mit den Kerl danzen, dei hett je ’n Klumpfaut!”

„Dat lat,” seggt sei, „danzen kann hei awer gaud.”

Un dei Kerl danzt ümmer noch mal mit er, ümmer rundüm un ümmer düller, un tauleß danzt hei mit er ut dei Grotðær rut un dat na ’n Messfald rop. Dar lett hei er fitten.

Sei will je opstahn, awer dat hett sei ni kunn; sei müß dar op den Mefzald besitten blieben un kunn ni werrer rafkamen.

Dei annern hebt er bi dei Hand anfat un hebt er rafrieten wullt. Dat hebt sei awer ni kunn. Do hebt sei Pier halt un hebt dei vörspannt, dei hebt er of ni wegtrecken kunn. Taulež hebt sei den Paster halt, dei hett bēd un snackt, un do hett dei Düwel er loslaten müß.

Dei Kortenspelers.

Dei ol Möller in Bargholt, dat is nu al lang her, dei hett so hennig gern Kortenspelen möch. Hei hett dei Lür ümmer tausamnödigt, un denn hebt sei of op 'n Sünndag ünner dei Prädigt spelt.

Als dei Ol dod is, sünd dei annern of mal werrer bi tau spelen, dat is an 'n Sünndag Morgen west. Sei maft där 'n Larm bi un lacht un hogt op 'n Disch, un wenn dei ein recht so 'n schön Kort hett, denn spelt hei ut un seggt: „Un dit is Barrer sin Spill!“ Dat fröt dei annern un sei seggt dat of un hogt op 'n Disch: „Un dit is Barrer sin Spill!“ seggt sei.

Do geht mit 'n Mal dei Dør aphen, un dei ol Möller fümmt rin un sett sik bi er op 'n Stauhl dal un kieft tau. Do friegt sei dat mit dei Angst, dei Spelers, un sei gaht all ein na 'n annern weg un lat dei Korten ligg'n.

Do hebt sei den Pastorn halt ut Gaurog, dei hett den Oln wegbringen schullt. Hei hett em awer ni wegfrēgen, hei is wul sülben ni reed'n un gaud west. Do hebt sei den Pötroger halt, un dunn is dei Ol verswunn west.

Dei Nachmahrt.

Dei von 'n Nachmahrt reden ward, dei kann sik ni rippen un ni rögen, ni ein, ni anner; hei kann of ni hölken, un hei sweit œwer 'n ganzen Lief.

Dar is of mal 'n Mann west, den hett all Nacht dei
Nachmahrt reden un dat so dull, hei hett dat taulez tau
sin Frünn seggt.

„O,” seggt sei, „denn wüllt wi di wul helpen. Dei
Timmermann hett bi di ein Blucklock laten, dar hett hei
vergieten, den hölten Bluck rintauhog'n, un dar krüppt nu
dei Nachmahrt dör.“

Sei gahrt mit em, un dunn find sei dar of so 'n Loeck.
Sei maakt allns tau, Dern un Finstern, un denn bliest
sei 's nachts bi em un paßt op.

As dei Nachmahrt ankümmt un dei Mann anfangt
tau stehnen, do kamt sei bi un hogt dar 'n Bluck na dat
Löck rin.

Do hett dei Nachmahrt ni werrer wegkamen kunnt.
Dat is 'n schön jung Frungsminsch west, dei is nu bi den
Mann bleven un hett em heiraden müß.

Sei hebt drei Kinner tausam hadd un hebt of gaud
tausam levt.

Taulez seggt sei mal tau ern Mann, hei schall doch
dat Blucklock werrer apen maken un den Bluck rutrieten.

„Warüm dat denn?” seggt dei Mann.

„Iſt wull so gern mal weiten,” seggt sei, „wat min
Morrer in Engelland maken deed.“

Wat sei dar denn of herkamen is, fragt hei.

„Ja,” seggt sei, „iſt bün in 'n Moll von Engelland
roover kamen.“

Wat sei denn noch dör dat Löck hendörkamen kann,
fragt hei.

„Ja,” seggt sei, „dat kann iſt.“

Do maakt hei dat Löck apen un wutsch is sei weg.

All Sünnabend is sei aiver werrerkamen, denn hett
sei dei Kinner kämmt un wuschten un hett er reed'n Tüg
antrech't. Dei Mann hett aiver ni tau Hus wesen müß,
füß is sei ni kamen, un as dei Kinner ranwussen west
sünd, do is sei ganz wegbleben.

Dei Köppenbarg.

In oln Tieden hett dei grot Landstrat von Hamborg na Lübeck mirrn dör Lo'nborg weggahn. Do sünd dar of vel Röwers west in 'n Lann, dei hebt dar op lurt, wenn dei Wagens von dei Kooplür dei Strat lanf feimen, denn hebt sei er dat Geld un wat sei op 'n Wagen harrn wegnahmen, un wenn sei dar einen bi dodslogen, dar hebt sei of ni vel nafragt.

Do hett an dei Landstrat tüffen Labenz un Sandesneben, wo dei Weg na Steinhorst afgeht, dar hett 'n Galgen stahn, dei Sted heit noch dei Köppenbarg, dar hebt sei dei Röwers, wenn sei er satkregen hebt, an op-hängt. Drei Dag hebt sei er dar denn hängen laten, dat schull dei annern schugen.

Mal hebt sei dar of 'n Röwer an ophängt hadd an den Galgen, un as dar abends Lür von Sandesneben na Labenz gahn sünd un bi den Galgen lanf kamt, do häurt sei, dei Kerl an den Galgen dei flöt ümmer. Do ward sei bang un lopt werrer trüch na Sandesneben un vertellt dat dar.

Do gaht dar noch mehr mit, un as sei dar henfamt na dei Sted, flöt dei Kerl dar noch an den Galgen. Sei lopt werrer trüch un vertellt dat den Burvagt.

„Dat hett wat tau bedüd'n," seggt dei Burvagt, „wi wüllt den Pastor dat man leiver segg'n."

„Ja," seggt dei Pastor, „ik will wil mitgahn, awer wi wüllt den Köster of man glieks mitnehmen."

Sei gaht je alltausamen werrer hen, un as sei bi den Galgen ankamt, flöt dei dar haben ümmer noch.

„Wi wüllt doch mal seihn," seggt dei Köster tau den Pastor, „wat dei Kerl of wil noch höllen kann. Ik will em in dat ein Bein kneien un dei Herr Pastor mutt em denn in dat anner kneien."

Sei gaht je of dichter ran, dei beed'n, un dei Burvagt mit dei annern Lür kamt achter er ran.

Dei Kœster is of ni hang west, dei knippt den Kerl
in dat Bein.

„Dei is je al ganz kold,” seggt hei.

„Ja,” seggt dei Pastor, „dei is dod.”

Do ward dei annern je of drieſter un kieft bi den
Galgen rüm un weit je garnich, wecklein dat Flöten daun
kann.

„O,” seggt dei ein, „kieft,” seggt hei, „dei Strick hett
em dei Kehl tausnäurt, un dat Mül steht wied aopen! Dat
deed dei Wind, dei hult em dör dei Tähnen.”

Do hett dei Kerl 'n Holl Tähn hadd, dar hett dei
Wind rinweht, un dar is dat Flöten von kamen.

Do hebt dei Lür je seihn, dat güng ganz natürlich tau
mit dat Flöten, un do sünd sei all werrer na Hus gahn.

Dei Kreed'n.

Dei Kreed'n dei snact je ein mit 'n anner: „Quarf,
quarf!” un mennigmal of: „Krau, krau, krau!” un „kalauer,
kalauer, kalauer!”

Nu sünd dar mal zwei jung Lür ünnerwègens west, dei
häurt dat, un do seggt dei ein: „Kennst du dei Sprak?”
seggt hei.

„Ne,” seggt dei anner, „du?”

„Ja,” seggt hei, „wat giffst du ut, denn will ik di
dat lehrn, ik kenn dei Sprak.”

„O,” seggt dei anner, „en Daler will ik dar wul an
wenn.”

„Gaud,” seggt hei, „denn paß op, häurst du 't?”
seggt hei:

„Stück Nas, Stück Nas, Stück Nas!”

„Wonemb, wonemb, wonemb?”

„Achter 'n Barg, achter 'n Barg, achter 'n Barg!”

„Süh dar, süh dar, süh dar!”

„Puk af, puk af, puk af!”

Hund, hol den Mund.

In Lütt'n Klinkrad' is mal 'n Kramerfrau west, dei
is bi 't Snacken dat u un dat i so langtægsh rutkamen.

Mal fitt sei achter 'n Ladendisch un knütt. Do kümmt
dar 'n lütt Kind rin, un er Hund fangt so bannig an to
blaffen. „Huundj,” seggt sei un stött mit dat ein Bein
na em, „hol den Muundj,” seggt sei un blifft ruhig bi
tau knütten, „ik kann doch ni härn, wat dat Kiendj heeb'n
wiel, Puundj orer 'n haalf Puundj,” un sei stött werrer
mit dat Bein na den Hund. „Kiendj, wat wiult du
heeb'n, Puundj orer 'n haalf Puundj?”

Besenhorster Sauthawern.

Dei Besenhorster sünd mal tau Kark west na Hohen-
horn. Dat is bannig warm west den Dag, un as sei
werrer trüch kamt, do leggt sei sik achter 'n Knick in 'n
Schatten dal, sei wüllt sik eirs mal utrauhn. Sei slapt
je tau, un as sei werrer opwakt, liggt sei all mit dei
Bein dicht tausam.

„O,” seggt dei ein, „wo schüllt wi nu blots uns' Bein
werrer ut'neinfinn!”

„Dat 's of wahr,” seggt dei annern, „wat stellt wi
einmal op?”

Do geht dar 'n Mann vörbi, den' hæd sei, hei schall den
Hogenhörner Köster haln, dat is je 'n klauken Mann,
dei ward er wul helpen.

Dei Köster kümmt je of an, un as hei seihn deed,
wat dar los is, do nimmt hei sin' Stock un hogt darmank,
mank dei Bein. Do treckt jeder sin Bein trüch, un do
sünd sei werrer ut'nein west.

Dei Köster hett sik dat awer dalschrieben laten, dat hei
er dei Bein ut'neinhogt hett, un dar verlangt hei von er
Sauthawern vör, jeden Jahr sin' Sac.

Dat hebt dei Besenhorster em of tauschrēben, un dat
is noch garnich so heil lang her, do krieg dei Hogen-
hörner Kōster noch jeden Jahr sīn' Fauthawern von dei
Besenhorster Burn.

Dei Adbar in 'n Flasch.

Dei Besenhorster hebt mal 'n Adbar mank ern Flasch
stahn seihn.

„O,“ seggt sei, „wat stellt wi einmal op, hei perrt
uns je all den Flasch dal, wo kriegt wi em dar blots
werrer rut!“ Hei hett er je den Flasch nich noch mehr
versnirrn schullt.

„Wi moet em op dei Bör lad'n un rutdrägen,“ seggt
dei ein.

„Ja,“ seggt sei, „dat geht!“

Zwei Mann nehmt dei Mezbör, ein sat op jeden Enn
an un denn wad sei na den Flasch rin un willt den Adbar
rutdrägen.

Sei perrt awer noch vēl mehr dal as dei Adbar.

Dei Binnelbom.

In Besenhorst is mal 'n Burn west, dei hett Rog'n
infäuhrn willt, un do seggt hei tau den Knech, hei schall
den Binnelbom rinhahn, dei liggt op dei Hoffstēd.

Dei Knech geht je of rut, dei Wagen hett op dei
Grotdel stahn, un will den Binnelbom rinhahn.

Hei nimmt em op dei Nack, awer verdweir, un do
kann hei dar ni mit na 't Dœrnlock rin. „Wat is denn
dat?“ seggt hei, „nu geht hei dar ni rin!“

Dei Bur kümmt of ankieken. „S,“ seggt hei, „wo
maikt wi dat man, dat wi em rinfriegt!“ Sei heft sit
awer ni tau helpen weten.

Do flügt dar 'n Kree rœwer 't Hus. „Verlang, verlang, verlang, verlang!“ röppt sei.

„O,“ seggt dei Bur, „nimm em mal üm!“ Un as dei Knech dat deed, hett hei dar richtig ringahn na 't Dærnlock, dei Binnelbom.

Besenhorster Schap.

In Besenhorst sünd vör Tieden vel Schap west, dei hebst op dei Wissen gahn an dei Elv.

Mal in 'n Sommer hett dei Schepfer in dei Elv den Schatten seihn von dei Schap, dei geht in 't Warer mit, so as dei Schap an dei Stromkant lank fræt.

Do meint hei, dar sünd noch mehr Schap in dat Warer, un hei högt sik un will er mit na sin Haud ran hebb'n. Hei jagt sin' Hund hen, dei schall er ran haln; dar kamt awer kein.

Do halt hei dei Burn, un as dei dat seiht, „o, wat sünd dar 'n Barg Schap in!“ seggt sei. „Iſ hal mi tau-eirs ein rut!“ röppt dei Burvagt un springt na 't Warer rin. Dei annern kiekt em na, „süh,“ seggt dei ein, „hei hett al ein fat, hei blubbert al!“ un do springt sei alltausam na dei Elv rin.

Dei Karkenslætel.

Dei Besenhorster hebst ümmer ni tau Kark finn kunnt, un do kümmt dei ein bi un bind ein Band an den Karkenslætel, den' hebst sei ümmer in dat Slætellock stæken laten.

Wenn nu Sünndag west is, denn sünd sei all an dat Band lank gahn, un denn sünd sei of richtig henfunn tau Kark.

Do is dar mal 'n Frömm kamen na er Dörp, un dei

füht dat Band. „Wat hett dat denn op sik?“ fragt hei.
„Ja,“ seggt sei, „füß künnt wi je ni tau Kark finn.“

Do treckt dei Frömm, dei treckt den Slætel rut ut dei
Karkendær un smitt em na 'n Sod rin.

Annern Sünndag gaht dei Besenhorster je werrer
an dat Band lank, dat hebt sei mit dei Hand taufaten
hadd. „Wat nu,“ seggt sei, „nu geht dat Band je anner-
worns hen!“ „Dat is einerlee,“ seggt dei Burvagt, „wi
sünd ümmer an dat Band lank gahn, un denn moet wi
dat nu of.“

Dunn sünd sei all ein na 'n annern na den Sod
rinsprungen.

Dei Besenhorster makt 'n Sod.

Dei Besenhorster hebt mal kein Warer hadd, un do
sünd sei bigahn un hebt sik 'n Sod gravt.

As hei trech is, do raupt sei den Burvagt, hei schall
em beseihn, wat hei of wul gaud warn is.

Dei Burvagt geht je of hen, un dei Lür stahlt dar
noch all bi rüm. „Dar fehlt je dei Worm in,“ seggt dei
Burvagt.

Sei kieft dar rin na den Sod, „ja,“ seggt sei, „dat
is wahr, dei Worm fehlt, wat stellt wi mi op?“

„It weit wat,“ seggt dei ein, „dei Möller hett noch
so 'n oln Mœhlstein stahn, den' smiet wi dar rin.“

„Ja,“ seggt sei, „dat geht,“ un denn sei je all hen
na dei Mœhl.

Dei Stein is awer bannig swar west. „Wo kriegt wi
em man hen?“ seggt sei. „Burvagt, wat meinst du?“

„Dar mutt ein den Kopp dörsteken, dör dat Lock,“
seggt dei Burvagt, „un em denn henrolln.“

„Dei Burvagt hett werrer recht,“ seggt sei, un dar
is of gliet ein, dei sticht den Kopp dör dat Lock, un denn
rollt hei mit em af, mit den Stein.

As hei dar is, bi den God, „so,” seggt sei, „nu rin mit em na den God, sat all mit an!” Un eihr dei Mann den Kopp ut dat Lock trecken kann, fallt hei koppeester mit na den God rin.

Naher kieft sei dar je rin un wüllt mal tau seihn, wat hei nu 'n Borm hett, dei God, un do kieft dar dei Bein rut ut dat Warer.

„Wat is denn dat?” seggt sei, „wo kümmmt dei dar denn rin!”

„Kriegt em mal rut!” seggt dei Burvagt.

Sei kriegt em rut, un do is dei Kopp af.

„Wat is denn nu dat,” seggt sei, „wo hett hei sin' Kopp denn laten?”

Sei halt sin Fruch ran un fragt er, wat sei ni weit, wo hei sin' Kopp hett.

„Né,” seggt sei, „dat weit ik of ni. Hei mag noch in sin' oln Haut steken, dei hängt in 't Hus an dei Wand, den' heff ik eben noch seihn. Süß weit ik dat of ni.”

Dar is hei awer of ni in west, dei Kopp.

„Na,” seggt sei, „denn mutt dat sin' Willn so hebb'n.” —

As dat 'n paar Dag' her is, do ward dat Warer in den God, dat ward je rüken.

Do halt sei den Burvagt werrer heran.

„Dei God dei bögt nix,” seggt dei Burvagt, „dat sä if je glieks. Smiet em man werrer tau!”

Dat hebt sei of dan, un do hebt sei werrer kein Warer hadd.

Fizener Kręstippers.

Dei Fizener hebt mal 'n Kręv fungen, den' hebt sei ni kennt, un do wüllt sei dar Supp op kaken op den Kręv. Burvagts-Morrer hett dat Kaken daun schüllt.

Sei kriggt den Kręv awer in kold Warer tau Für,

un do krüpppt hei ut den Kætel rut un dat an dei Kæd
hoch na den Kætelbom rop, un dar blifft hei sitten.

Als dei Supp trech is, hett Burvagts-Morrer all Lür
ut 'n Dörp ranhalt, un do hebt sei dar Brot rinstippt na
dei Supp, un all hebt sei raupen: „Dunnerwerrer, wat
smeckt dat schön!“ un do hebt sei dar 'n ganz Bäckels Brot
bi utstippt. Darvon heit dei Fizener dei Krëbstippers. —

Dar ward awer of vertellt, dat dei Eschborger dat
west sünd. Dei sünd naher all bi west tau Lepeln un
hebt sik wunnert, wat dat von schön Supp weir. Un dei
Krëb dei hett haben op 'n Dingbom seten un hett sik dat
Spillwark anseihn. Darvon heit dei Eschborger dei
Lepelbürgers.

Sæbeneiker Puddelbacksbräurer.

Puddelback is 'n schön Eten, wenn dat richtig trech
maßt is ut Mehl un E—er un Fett, dat smeckt as Kaufen.

Dei Sæbeneiker lebt awer in 'n power Gegend, dei
hebt em hennig dünn maßt.

Mal hebt sæben von er rut willt na 'n Torf, sei hebt
in ein Hett dörarbeet'n schullt, un do nehmt sei 'n groten
Pott voll Puddelback mit. Dar is awer man ein Ee un
ein Lepel voll Fett rinkamen un denn 'n Barg Mehl, un
dar hebt sei noch drög Brot tau eten.

Darvon heit dei Sæbeneiker dei Puddelbacksbräurer.

Min Héhn Kree.

If dein noch 'n Jahr bi min'n Burn, do geiv hei mi
en Héhn. Min Héhn Kree lä mi noch ein schön Ee.

If dein noch 'n Jahr bi min'n Burn, do geiv hei mi
en Hahn. If leit min' Hahn tau Kraug gahn; all Lür
fräugen mi, min Hahn heit. Min Hahn Kunkelfahn, min
Héhn Kree lä mi noch ein schön Ee.

If dein noch 'n Jahr bi min'n Burn, do geiv hei mi
en Gaus. If leit min Gaus tau Kraug gahn; all Lür
fräugen mi, min Gaus heit. Min Gaus Tricheltraus, min
Hahn Kunkelfahn, min Héhn Kree lä mi noch ein schön Ge.

If dein noch 'n Jahr bi min'n Burn, do geiv hei mi
en Ganten. If leit min' Ganten tau Kraug gahn; all Lür
fräugen mi, min Ganten heit. Min Ganten Lange-
hals, min Gaus Tricheltraus, min Hahn Kunkelfahn, min
Héhn Kree lä mi noch ein schön Ge.

If dein noch 'n Jahr bi min'n Burn, do geiv hei mi
en Schap. If leit min Schap tau Kraug gahn; all Lür
fräugen mi, min Schap heit. Min Schap Tripptrapp, min
Ganten Langehals, min Gaus Tricheltraus, min Hahn
Kunkelfahn, min Héhn Kree lä mi noch ein schön Ge.

If dein noch 'n Jahr bi min'n Burn, do geiv hei mi
en Swien. If leit min Swien tau Kraug gahn; all Lür
fräugen mi, min Swien heit. Min Swien Gnurrtrien,
min Schap Tripptrapp, min Ganten Langehals, min Gaus
Tricheltraus, min Hahn Kunkelfahn, min Héhn Kree lä mi
noch ein schön Ge.

If dein noch 'n Jahr bi min'n Burn, do geiv hei mi
en Kauh. If leit min Kauh tau Kraug gahn; all Lür
fräugen mi, min Kauh heit. Min Kauh So-bet-tau, min
Swien Gnurrtrien, min Schap Tripptrapp, min Ganten
Langehals, min Gaus Tricheltraus, min Hahn Kunkelfahn,
min Héhn Kree lä mi noch ein schön Ge.

If dein noch 'n Jahr bi min'n Burn, do geiv hei mi
en Pierd. If leit min Pierd tau Kraug gahn; all Lür
fräugen mi, min Pierd heit. Min Pierd Flessenstiert, min
Kauh So-bet-tau, min Swien Gnurrtrien, min Schap
Tripptrapp, min Ganten Langehals, min Gaus Trichel-
traus, min Hahn Kunkelfahn, min Héhn Kree lä mi noch
ein schön Ge.

If dein noch 'n Jahr bi min'n Burn, do geiv hei mi
en Diern. If leit min Diern tau Kraug gahn; all Lür
fräugen mi, min Diern heit. Min Diern Spinn-nich-giern,

min Pierd Flessenstiert, min Kauh So=het=tau, min Swien
Gnurrtrien, min Schap Tripptrapp, min Ganten Lange=
hals, min Gaus Trickeltraus, min Hahn Kunkelfahn, min
Héhn Kree lä mi noch ein schön Ge.

If dein noch 'n Jahr bi min'n Burn, do geiv hei mi
en Mann. If leit min' Mann tau Kraug gahn; all für
fräugen mi, min Mann heit. Min Mann Klopp=op='e=
Kann, min Dierl Spinn=nich=giern, min Pierd Flessenstiert,
min Kauh So=het=tau, min Swien Gnurrtrien, min Schap
Tripptrapp, min Ganten Langehals, min Gaus Trickel=
traus, min Hahn Kunkelfahn, min Héhn Kree lä mi noch
ein schön Ge.

Wortverklaarn.

Bat, gauden: gutes Gedeihen
bölken: rufen, schreien
Bör: Tragbahre
Borm: Boden
Brink: Rasen

eihr: früher, bevor
eirs: erst
Escher: Spaten

Fäur: Fuder
fröt, hei fröt sik: er freut sich

Ganten: Gänserich
Griesen: Hase
Großmöm: Großmutter

Haud: Herde, Schar
Heester: Elster
Hek: Hecht
Hett, in ein Hett dörarbeet'n:
    ohne Mittagspause
Hö: Heu
högt, hei högt sik: er freut sich
Holn, na 'n: nach dem Walde
Kiep: Korb

Kree: Krähe
Kreb: Krebs
Loof: Laub

Maur: Moor
Meßfald: Dunghäusen
Moll: Mulde

Nachmahrt: Alpdrücken
Pluck: Pflock

Raur: Rute
reed'n: rein

Schaut: Schuß
Sod: Brunnen
Supjack: Säufer
Swep: Peitsche

Uttehrn: Schwindsucht

verbiestert: verirrt
verdweir: quer
verlang: der Länge nach
verströt: verstreut

:: De plattdütsche Landes-Verband :: für Sleswig-Holsteen, Hamborg un Lübeck

is òewer 20 Jahr an de Arbeit, de plattdütsch Sprak vör den Uennergang to bewahrn un darför to sorgen, dat se noch lang en reine lebennige Volksprak blifft, er den Platz to besorgen, den se na ërn Wert un na er Geschichte in 't dütsche Riek verlangen kann.

He tellt hüt 30 Vereene mit gegen 6000 Lidmaaten, 800 Enkelmaaten un 36 Sammelmaaten (korporative Mitglieder). Dörch Vördräg, de in grote Tall holn sünd, dörch Schriften („Ueber plattdeutsche Jugendschriften“, „Plattdeutsch in der Schule“, „Gutes Plattdeutsch“, „Klaus Groth, sein Leben und sein Werk“, „De Weltkrieg dat plattdütsche un uns' Landesverband“ u. v. a.), de òewerall verdeelt sünd, hett de Verband all Tied wiest, wat wi an uns' ol plattdütsch Sprak hebbt. Plattdütsche Jugendschriften sünd von uns rutgewen, un von uns' plattdütsch Leederbook: „Nu lat uns singen!“ sünd gegen 60000 Stück verköfft warn. Dat eerste Heft (för School un Hus) un dat tweete Heft (för Hus un Gelag) bringt de besten plattdütschen Volks- un Kunstleeder mit Wörer un Wies. Darto keemen denn noch uns' billigen plattdütschen Volksböker. Betherto sünd 26 hefte rutkamen, von de in korte Tied rund 200000 Stück verdeelt oder verköfft warn sünd.

Uns' plattdütsch Monatsschrift „Modersprak“, de an 'n 1. April 1914 rutkamen is, bringt Bidräg von uns' besten plattdütschen Dichters un Upsätz òewer allns, wat uns' plattdütschen angeiht. Dat Blatt hett sik in korte Tied völ nige Frünn wunn'n un ward geern leest. De Lidmaaten von de plattdütschen Vereene kriegt dat Blatt dörch ërn Vereensvörstand toschickt. Lüd, de de plattdütsche Sprak leeo hebbt, künnt sik unsen Verband as Enkelmaat ansluten un Kreisutschüsse, Magistrate, Gemeenden un Vereene künnt as Sammelmaaten bitrèden un uns' dardörch in uns' Arbeit helpen. Se kriegt för ehren Jahresbidrag de „Modersprak“ toschickt un künnt an uns' Verbandsdag deelnehmen un mit beraden.

De Verlag H. Lühr & Dircks in Garding schickt geern umsüns fröhre Nummern von de „Modersprak“ an de, de uns' bitrèden oder nige Enkelmaaten darmit warben wüllt. Dörch uns' Arbeit is bet herto al allerhand beschafft warn, un wenn dat nu ni mehr Mod is, de ol Modersprak minnachdi òewer de Schullern antokieken, wenn se wedder to Ehr un Ansehn kamen is un ümmer mehr Lüd in er singen un vertelln doht un de plattdütschen er geern to hört, denn is dat de schönste Lohn för dat, wat de Verband in all de Jahren dahm hett. Awer dat gifft noch völ mehr to dohn. De meisten plattdütschen kümmert sik ok hüt noch ni üm er ol Modersprak. Dat mutt anners warrn. Darüm: Alle Mann treckt an!

De Verbandsvörstand. Fritz Wischer, Vorsitter, Kiel, Waibstr. 35.

Plattdütsche Volksböker

Rutgeb'n von 'n Plattdütschen Landes-Verband för
Sleswig-Holsteen, Hamborg un Lübeck.

1. Heft: Kattengold. Vertelln von Johann Hinrich Fehrs.
2. Heft: Ost un West. Von Fritz Lau.
3. Heft: It will di wat vertelln. Holsteensch Volksmärchen, sam-
melt von Gustav Friedrich Meyer.
4. Heft: Uns' Tiern. Allerhand Snack un Riemels von de Tiern,
sammelt in Sleswig-Holsteen von Gustav Friedrich Meyer.
7. Heft: Up Posten. Kriegsbiller ut de Vogesen von Otto Garber.
8. Heft: Tiermärchen. Sammelt in Sleswig-Holsteen von Gustav
Friedrich Meyer.
- 9./10. Heft: Lena Ellerbrot. En plattdütsch Stückschén ut ole
Tieden von Paul Trede.
11. Heft: Ut Krieg un Heimat. Vertelln un Gedichte von Hans
Friedrich Blundt.
12. Heft: Ut min lütt Dörp. Twee lustige Vertelln von Nico-
laus Wilhelm Schmidt.
13. Heft: Bi Störm un Sünnischien. Vertelln ut 'n Sietlann' von
Gustav Stille.
14. Heft: Lanl holsteensche Straten. Plattdütsche Gedichen von
Heinrich Hornig.
15. Heft: Sünn achter de Wollen. Von Fritz Lau.
16. Heft: Ut den Quickborn von Klaus Groth.
17. Heft: Vaderhus un Modersprak. Von Johann Meyer.
18. Heft: De lebennige Dodenkopp un annere Vertelln von
Joachim Mähl.
19. Heft: Ut Brokdörp. Von Paul Trede.
- 20./21. Heft: Hasselnöt. Plattdütsche Rätsel un Rätselmärchen,
sammelt in Sleswig-Holsteen von Gustav Friedrich Meyer.
22. Heft: Klaas Andrees. Sagen ewer den starken Baas, den
feeneen smiten kunn. Sammelt von Johann Kruse.
23. Heft: Dumm Hans. Plattdütsch Volksmärchen, sammelt in
Sleswig-Holsteen von Gustav Friedrich Meyer.
24. Heft: Dat tweet Book von Klaas Andrees. Sagen ewer den
starken Baas, den feeneen smiten kunn. Sammelt von Jo-
hann Kruse.
25. Heft: Lo'nbörger Dönken. Sammelt un in lo'nbörgs Platt
opschreiben von Gustav Friedrich Meyer.
26. Heft: De Nachtigall. En Märkenvertelln v. August Iwersen.
De Sammlung ward fortsett.

De „Plattdütschen Volksböker“ bringt beste plattdütsche Kost;
se sünd to hebbn in alle Bookhandlungen oder of to betrecken von

H. Lühr & Dircks' Verlag in Garding.